

ÖSSZEKÖTŐ

A POTE Egészségügyi Főiskola Információs Lapja

1994 június

III/2.

Tisztelt Olvasó!

Az "Összekötő"-nek ez a száma, melyet kezében tart a POTE Egészségügyi Főiskola Zalaegerszegi Tagozatát, annak életét, múltját, jelenét, jövőjét hivatott bemutatni, szándékunk szerint érdekesen, olvasmányosan, ugyanakkor kellő mélységű tájékoztatást nyújtva, nem eltitkolva a gondokat sem.

A zalaegerszegi tagozat a kaposvári, a pécsi és a szombathelyi tagozattal egyszerre alapítódott 1989 őszén, s kezdte meg az oktatást 1990. szeptemberében. Az alapító okirat szerint a tagozat három szakon képez hallgatókat, a szakok egymás után lépnek be, s a három szakon az összes évfolyam belépése után 400 nappali hallgatót oktat.

A nappali képzéshez kapcsolódik a levelező, a postgraduális képzés, a továbbképzés, illetve alakulnak ki a tudományos tevékenység feltételei.

A különböző képzési irányok - szakok - megválasztását a helyi igények, illetve lehetőségek határozták meg, így a mozgásszervi betegek nagy száma, ill. a megye jelentős gyógyfürdői miatt esett első szakként a választás a gyógytornászok képzésére, majd a modernizálódó kórházak ápolási követelményei jelölték ki a második, a diplomás ápoló szakot, végül az egészségügy finanszírozásában, az ehhez kapcsolódó informatikai fejlődésben létrejött változások határozták meg a harmadik, a társadalombiztosítási (informatikai) szak indításának szükségességét. Az első kétszak indításában a megyei kórház kezdeményező támogatása jelentett nagy segítséget, utóbbiban szerepet játszott az is, hogy a helyi Pénzügyi Számviteli Főiskolával együttműködve az oktatás nagyobb erőfeszítések nélkül

színvonalasan megoldható.

Gyakorlóterületenként is elsősorban a megyei Kórház, ill. gyógytornászok esetében a Hévízi Állami Gyógyfürdőkórház nyújt színvonalas lehetőséget hallgatóink számára.

Az induló év 32 hallgatójával szemben jelenleg 130 hallgatója van a tagozatnak, s az 1994/95-ös tanévben ez a szám 170 nappali és 70 levelező hallgatói létszámmá nő.

Az oktatás személyi és tárgyi feltételeit fokozatosan teremtettük meg, az átlagosnál több gondot okozott az elhelyezés, amely ezévből megoldódni látszik. A tagozat indulása a sok feladat, probléma ellenére szakmailag is pezsdítően hatott az abban résztvevő szakembereknek sok küzdelmet, ugyanakkor kellemes élményt jelentett, s lelkesítőleg hatott a mindig újabb és újabb feladatok megoldásához.

Lassan alakultak ki az oktatás feltételei, velük párhuzamosan azonban megkezdődött a diákélet is tagozatunkon. A környezet tudomást szerzett rólunk, majd egyre inkább elfogadott bennünket, ma már nélkülözhetetlen részei vagyunk a helyi egészségügynek, a helyi oktatásnak, s a városnak is.

Mi, akik valamilyen szinten, módon, formában kapcsolatban vagyunk az oktatással, büszkék vagyunk mindarra, amit együtt Zalaegerszegen létrehozunk, s e szám segítségével Önökkel is meg kívánjuk osztani ezt az örömet.

*Dr. Kiss Ilona
tagozati igazgató*

Gondolatok a gyógytornászképzésről

Napjainkban az egészségügy, a medicina újabb átstrukturálódását éljük. Mint annyiszor, ez a folyamat is a gazdagabb egészségügyi szervezettel rendelkező országokból indult el és szerencsére a reform elérte már hazánkat is. Teljesen világosan látszik már, hogy a gyógyító-megelőző ágazaton belül súlyponti áthelyeződés zajlik a kórházi ápolás felől az alapellátás, az ambulánskezelések, a házi gondozás irányába. Ehhez kapcsolható az, hogy a fizioterápia, gyógytorna tipikusan olyan gyógyító tevékenység, mely jórészt elvégezhető otthoni, vagy ambuláns körülmények között is. Talán már nem a messze távolba vezető elképzelés a szolgálati gépkocsijával a beteghez autózó gyógytornász, aki az esetleg vele együtt utazó diplomás ápolóval, szociális munkással együtt megadja a beteg számára előírt napi fizikális terápiát, majd időszakosan konzultál a beteg operáló

traumatológussal, orthopéd sebésszel a beteg aktuális állapotáról és a további teendőkről.

Változást feltételez az is, hogy hazánkban az orvosok létszáma ugyan az elfogadható tartományban van, de igen kevés, vagy alulképzett az orvosi gyógyítást segítő, gyógyító és ápoló szakszemélyzet. Ebben a vonatkozásban is igen jelentős kihívás előtt áll a gyógytornászoké, hogy azt az igényt, mely a gyógyító szakmák nagyobb részénél a fizioterápia felé irányul, mennyiségben és minőségben is kielégíthesse. Mivel itt bizonyos gyógyító eljárások alkalmazását a fizioterapeuta - nevezzük bátran így a mai idők gyógytornászát - egyértelműen érveszi az orvostól, igen fontos, hogy a gyógytornászoké minősége ennek a feladatnak megfeleljen.

Nem nehéz észrevenni azt sem, hogy napjainkban a legnagyobb részt kémiai előállítással készített gyógyszerekkel végzett kezelések mellett egyre szélesebb körben követelnek polgárjogi fizikális gyógyító eljárásokat. Ezek közül az egyik tudományág, amelynek jól körülhatárolt elméleti alapjai, kimunkált módszerei, meghatározott indikációs területei és dokumentált eredményei vannak, épp a fizioterápia néven ismert gyógyító ágazat, melynek gyakorlóit, kivétel nélkül többek között éppen a gyógytornászok.

A meglévő, működő kórházi struktúrában a gyógytornászok nagnövekedő szerepére két vonatkozásban is számítani lehet. A hagyományosan a gyógytornászokat foglalkoztató mozgásszervi betegségekkel és sérülésekkel foglalkozó klinikumban talán valóban elfoglalhatják azt a helyet a gyógytornászok, ami a nemzetközi standardok szerint dukál nekik. Ma még bizonyos vágyálom a 12-15 mozgásszervi ágyra jutó egy főállású gyógytornász. A másik vonatkozás olyan szakmákban gyógytornászok alkalmazása, ahol a hazánkban éppen az eddig meglévő abszolút gyógytornász hiány miatt, ők el sem juthatnak. Mi magunk is élvezhetjük ennek a rádöbbénésnek pozitív emócióját, amikor belgyógyász, kardiológus, sebész, gyermekgyógyász kollégáktól hallani igen elismerő szavakat a hallgatóink, oktatóink által végzett speciális gyógytorna, fizikális kezelések eredményeiről. A gyógytornászok iránti kereslet végzet és végzős hallgatóink problémamentes elhelyezkedési lehetőségében is megnyilvánul. Reméljük, hogy ez a tendencia állandósul és az igény a gyógytornászokképzéssel szemben továbbra is felvevő

piaci jellegű marad. Az igen komoly feladatot látva, a nemrég indított képzésünket máris változtatni kellett, nevezetesen áttértünk a 3 évesről a 4 éves képzésre.

Ezt a folyamatot az európai normákhoz való alkalmazkodás indította el, de egyben alkalmat is adott arra, hogy kapcsolatokat találjunk hasonló európai intézetekkel és tanulmányozzuk módszertiket. Ugyancsak egységesítjük oktatásunkat hazánk másik három gyógytornászokképző főiskolájával, így elérhetőnek látszik az is, hogy a hazánkban diplomát szerzett gyógytornászok egységes tudás birtokában legyenek.

Dr. Laky Rézsi

gyógytornászokképző szak vezetője

A végzős gyógytornászhallgatók elhelyezkedési kilátásai

Az 1993-ban végzett évfolyam hallgatói a gyógytornász diploma megszerzése után el tudtak helyezkedni. Ugyanakkor találkoztunk azzal a problémával is, hogy a kórházak gyógytornász státuszait szakképesítés nélküli munkaadóival töltötték fel, ezért több helyütt elutasították pályázó hallgatóinkat. A más városokban még üres állásokra sikeresen pályáztak és nyertek felvételt, elszakadva ezzel kötelekeiktől, illetve váltak ingázóvá néhányan.

A főbb gyakorlóterületeinkre, mint pl. a Zalaegerszegi kórházba hét pályázóból hat nyert felvételt. A Hévízi állásokra sikerrel négyen pályáztak, ketten az Állami Gyógyfürdőkórházban, ketten a Honvéd Gyógyudulóban helyezkedtek el.

Ez év elejétől folyamatosan érkeztek az állásajánlatok a főiskolára. A múlt évben több pályázati lehetőség érkezett mint idén.

Az 1991-94-es évfolyam elhelyezkedési kilátásai a tavalyihoz képest kedvezőlenebbek. Előzetes felmérésünk (29 hallgatóból 18-an adtak választ), azonban komoly problémákat nem jelez.

Szerződéses állásra 4 hallgatónak van a 18 válaszadóból (Kaposvár, Zalaegerszeg, Szolnok, Szentgotthárd).

Víznyelg-sokan adták be pályázatukat a Hévízi Állami Gyógyfürdőkórházba, illetve egyéb gyógyfürdőbe, a tényleges üres státusz viszont kevés. Pl. Hévíz 6 pályázat, 2 állásra.

Budáspeszen három hallgató szeretne elhelyezkedni, a többiek Baranya megyébe, Mátraházára, Szolnokra pályáznak.

Szombathelyre, Kaposvárra, Lentébe, Keszthelyre is kerül zalaegerszegi tagozaton végző gyógytornász.

Zalaegerszegen két hallgató nyer felvételt, öröndetes, hogy végre a pszichiátria osztályra is kerül gyógytornász.

Egy hallgatónk egyelőre sikertelenül keres a városban munkalehetőséget. Talán a jövőben lehetőség nyílik új státusok teremtésére a zalaegerszegi kórházban.

Reményünk szerint az alapellátásban hamarosan megvájsuló házi betegápolás területén szükség lesz a képzett szakemberekre és a gyógytornászokra is, így a hallgatók elhelyezkedési lehetőségei bővülnek.

Tóth Klára

főiskolai tanársegéd

Beszámoló a belgiumi tanulmányútról

(Stedelijk Hoger Instituut Voor Paramedische Beroepen De Oude Byloke Kinesitherapie. Ergotherapie "BIJLOKECAMPUS" Gent).

A fizioterapeuta képzés általánosan elfogadott és ismert mintai Németországban, Hollandiában, Franciaországban és Belgiumban vannak. A Művelődési és Közoktatási Minisztérium Magyar Ösztöndíj Bizottság döntése alapján 1993. október 1-jétől egy hetet töltöttem Gent-ben a BIJLOKECAMPUS gyógytornász szakán, ahol a belga fizioterapeuta képzés módszereit tanulmányoztam.

Fizioterápiás iskolák két típusa

Belgiumban a fizioterápiás képzésnek két lehetősége van. Az egyik a nem egyetemi rövidtáv képzés ("Gegradueerde in de Kinesitherapie") mely három évig tart (19 ilyen típusú intézmény van), a másik egyetemi képzés, mely négy éves (6 ilyen típusú egyetem is működik). Ami az elhelyezkedési lehetőségeket, vagy szakmai feladatokat illeti, eddig még nem jelentett különbséget, hogy ki melyik típusú intézményt vette igénybe.

Felvételi követelmények

A fizioterapeuta képzés - mindkét típusú intézményben - legfőbb feltétele a középszintű végzettség. Ez azt jelenti, hogy a felvételre a 6 éves általános iskola után 6 évig középiskolában tanult. Általában a felsőoktatás képzést 18 éves korban kezdik el a fiatalok.

A program és a különböző tantárgyakra szánt órászám

A főiskolai fizioterapeuta kurzus tantervében legalább 750x50 perces oktatási egység van, vagy 625x60 perces órák, de minden iskola programja meghaladja ezeket a minimális követelményeket.

Egy egyetemi tanév 1500-1800 óra oktatási egységeket plusz önképző tevékenységet foglal magába. Az egyetemnek nagyobb szabadságot élveznek a curriculum kialakításában, mint a főiskolák. Két évvel ezelőtt összehasonlították 7 főiskola és 6 egyetem curriculumját. A felmérés részletei:

A főiskolákon több órát szentelnek a fizioterápia tárgyakra. Az egyetemeken több órában foglalkoznak biológiával, biokémiával, élettannal, anatómiával és biomechanikával, valamint több időt szánnak tudományos módszerekre és statisztikára. (A feltételek adottak a tudományos kutatásra. Minden főiskolán és egyetemen van biomechanikai laboratórium.)

Vizsgarendszer

Mindkét oktatási rendszerben két vizsgaidőszak található. Az első június 15. és július 15. között tartják, a másodikat augusztus 15-e után. Általában 2-3 hét áll a hallgató rendelkezésére, hogy felkészüljön a vizsgákra. Azok, akik megbuknak az első vizsgán, azt megismételhetik, teljesen, vagy részben a második vizsgaidőszakban. Egy jobb bukás teljes, vagy részleges évismételtet jelent. Bizonyos esetekben a vizsgaeredményeket át lehet tenni egyik évről a másikra.

Posztgraduális képzés

Az egyetemeken ezt "Voortgezette Academische Opleiding"-nek nevezik.

Vagyis: a képzés magába foglalja a következőket:

- kiegészítő oktatás 1 év
- szakképesítés 1 vagy 2 év
- doktori képzés és egyetemi tanár képzés.

A Leuven-i Egyetem oktatási programja

1968. óta biztosítják a fizioterapeuta programot. A program azóta változott, de az alapvető elképzelések és célok ugyanazok maradtak: a fizioterapeutáknak gondolkodó szakembereknek kell lenniük, akik képesek megvalósítani egy kezelést klinikai felmérés alapján és képesek önálló kutatási feladatokat is megoldani (pl. elemi mozgásminták számítógépes feldolgozása).

A Leuven-i Egyetemen a következő curriculum keret bevezetésre:

- 255 óra - sport és fizioterápiával kapcsolatos fizikai tevékenység I. és II. évben

Cél: hogy a hallgató megismerje az emberi mozgást az egyéni és tömegsport által, valamint az, hogy elsajátítsa a didaktikát és módszertant.

- 195 óra - humán és magatartás tudományok, filozófia, etika, pszichológia, teológiai témák, deontológia, a mozgáskorlátozottak pszichológiájának és rehabilitációjának társadalmi és jogi kérdései.

- 315 óra - anatómia, kineziológia és biomechanika - mint elméleti és gyakorlati kurzus. Az első évben tartott anatómia előkészíti a második évben bevezetendő biomechanikát és kineziológiát. (Kineziológia 90 óra).

A harmadik évben ezt az anyagot zárja a patológiai állapotokban vizsgált biomechanika. (Pathokineziológia).

- 300 óra - biológia, biokémia, általános és alkalmazott élettan. Az alapvető kurzusokat követően a hangsúly az izomrendszer, idegrendszer, légző- és keringési, valamint az endokrin rendszer fiziológiájára helyeződik.

Ez biztosítja a harmadik évben bevezetendő mozgásfiziológia alapját. (Kineziológia).

- 278 óra - higiénia, emberi biometria és patológia, melyből 195 órát pathokineziológiára, a különböző emberi funkciók patológiájára fordítanak, különös hangsúlyt az izom-, csont-, ideg-, szív- és ér-, valamint légzőszervi rendszerekre.

- 90 óra - tudományos módszerek és statisztikák az első és második évben biztosítják a hallgató felkészülését arra, hogy helyesen értelmezzék a tudományos irodalmat és hogy önálló kutatási feladatokat meg tudjanak oldani.

- legfontosabb rész az 555 órás fizioterápia, melyben 300 óra elmélet és 255 óra gyakorlat plusz klinikai demonstráció van.

A fizioterápiás kezelések módszereiről, általános technikáiról a második évben folynak előadások.

A III. évben 175 óra keret a lokomotoros rendellenességek fizioterápiájára, 145 óra a neuromotoros rendellenességekre és 70 óra a szív-, ér- és légzőszervi rendszeri megbetegedésekben szenvedő betegek terápiájára. 45 óra biztosítja az elektroterápia és más fizikai komponensek bemutatását.

- 1510 órát fordítanak a felgyelet mellett gyakorlati képzésre, amely főként egyetemi klinikákon és kórházakban történik.

- Az alapkurzus csúspontja egy értékezés (szakdolgozat), mely 600-900 órás munkát vesz igénybe. A kb. 100 oldalas értékezés a hallgató kutatási képességét edzi.

A harmadik és a negyedik év során készítik a hallgatók az értékezéseiket. Az alapkurzus harmadik évében egy sor

szabadon választható tárgyat kínálnak a hallgatóknak. Az ötödik évben (mely nem kötelező) posztgraduális programot kell bevezetni. Ennek során a hallgatók a fizioterápiát valamely területen specializálódhatnak:

Manuális terápia, sportér lések, hátskóla, traumatológia, égési és kézsér lések, kardiorespiratórikus rendszer kezelése, oéziátria, pediátria, ergonómia. A curriculum hátroni meghatározott kurzust tartalmaz: 60 óra lokomotoros rendellenességek fizioterápiája, 30 óra szív-, ér és légzőszervrendszerei betegségek fizioterápiája. A szakosodás érdekében a hallgatóknak legalább 60 órában kell fakultatív kurzusokat felvenni, ehhez hozzájárul még 30 óra szeminárium és 5 hónapos felgyeletmellet folytatott gyakorlat. Mindezen fent említett szakterületek valamelyikét érinti. Az oktatási program mindegyik területén az egyetem specifikus tanzókeinek professzorai tanítanak.

A szakmabeli fizioterápiás témákat fizioterapeuták oktatják, akik PhD doktori diplomájukat az egyetem kén szerezték meg.

Jelenleg 10 PhD-vel rendelkező fizioterapeuta dolgozik a Leuven-i Egyetem fizioterápiái tanszékén és a gyakorló kórházban.

A tanulmányi során sikerült megismernem a belga fizioterapeuta képzés szisztémáját. A fentihez hasonló oktatási programot kellene bevezetnünk főiskolánk gyógytornász szakán is, ezért jra át kell gondolnunk és dolgoznunk a 4 éves képzésnk curriculumát (bár a képzési időnk meghaladja a Leuven-i 3.450 órát (4.445 óra) - egyetemi szintet jelent ez már Belgiumban) - gondolok itt a kineziológiára és pathokineziológiára, ahhoz hogy valóban az Európai Közösség standardjainak meg tudjunk felelni.

B. Futér-Zsuzsanna

Hallgatói feedback a gyógytornász szakon

A fogozat gyógytornászképző szakának végzős hallgatói a 6. félévben 13 hetes összefüggő szakmai gyakorlaton vettek részt. A hallgatók traumatológiát, orthopaédiai, reumatológiai, belgyógyászati szakterületeken tanulmányozták az ott folytatott rehabilitációs tevékenységet, illetve az elméleti ismereteket és gyakorlati készségeiket mélyítették el gyakorlatias során.

A végzősök oktató kórházakban, szanatóriumokban folytathatták gyakorlatukat, pl. Hévízi Állami Gyógyfürdő kórház, Mosdós, Szolnok, Szombathely, Zalaegerszeg, Budapest kórházaiban.

A gyakorlat vezetésére kiemelkedő szakmai mlttal rendelkező gyógytornász kollégákat kértük fel, ám volt terület, ahol "válogatásra" nem volt lehetőségnk. Itt jegyezzük meg, hogy a magas szintű szakmai tevékenységet folytató gyógytornász-gyakorlatvezetők munkáját a hallgatók is pozitívan értékelték, pl. Balatonf. red. Peuser Juditét.

A 13 hetes gyakorlati idő után végzős hallgatóink egy kérdőívet töltöttek ki.

A kérdőív 4 kérdéses csoportot tartalmazott:

1. A gyakorlati terület milyensége, a fogadtatás, a gyakorlatvezető gyógytornász oktatási módszere, a hallgató közérzete az adott területen.
2. Az interdiszciplináris team működése (munkakapcsolat az orvossal, nővérrel, illetve betegekkel való bánásmód és egy tm kérdés a gyógytornász önálló döntési lehetőségei, képességeinek megfelelő szintű munka végzése).
3. A hallgató elhelyezkedési szándéka, pályorientáltsága.
4. A főiskolai képzésre és a gyakorlati területre vonatkozó hasznos javaslatok.

A harmadéves évfolyam 29 hallgatója közül 20 töltötte ki a kérdőívet, az összlétszám 68%-a.

A kérdőív értékelése

- Az első kérdéses csoportra adott válaszok alapján kiderült, hogy a hallgatók fogadtatása a különböző gyakorlati területeken kedvező volt. A bültözkedést az ott dolgozó teambe különösen Hévízen és Mosdóson segítették eredményesen a gyakorlatvezetők. Hasonló eredményt kaptunk Balatonf. red. is. Zalaegerszegen a gyakorlatra érkező hallgatókat kevésbé szervezeten fogadták.

- A gyakorlatvezető gyógytornász személyére, oktatási módszereire irányuló kérdéseknk esetében a hallgatók egy része konkrét, személyekhez kötött válaszokat is adott: a balatonf. redi, hévízi, mosdósi gyakorlatvezetők oktató magatartását kiemelkedőnek ítélték, a zalaegerszegi gyakorlatvezetőkkel kialakított munkakapcsolatot átlagosnak, vagy jónak tartották.

- Milyenek bizonyult a hallgatók közérzete a gyakorlat során? 8 esetben részleges elégedettséget és átlagos

közérzetei jelezték, 5 esetben jó közérzetről számoltak be a válaszadók. Hévízen, az ÖÖRI-ban, Balatonf. red. jó közérzetről ódnak számot, míg Mosdóson jó és részleges elégedettséget is találtunk. Rossz közérzetről két hallgató tett említést Zalaegerszegen, további két hallgató részleges elégedettségről, három hallgató jó közérzetről tájékoztatott bennüket, tehát a kép itt a leggyegyesebb a kérdésben is.

- A második kérdéses csoport értékelésekor kiderült, hogy Hévízen és Mosdóson jó munkakapcsolat alakult ki az orvosok és a hallgatók között, előadásokról és tudományos lésekre is meghívták tanítványainkat.

Általában leszögezhető, hogy minden gyakorlati területen a jó munkakapcsolat jellemző, igaz a hallgatók egy részének véleménye alapján az orvosok nem ismerik a gyógytornász munkáját, feladatkörét, tudásszintjét és ez negatívan hat a kapcsolatra.

- A hallgatók és ápolók között kialakult kapcsolat általában jónak minősíthető. Egyes gyakorlati területen a helyi sajátosságokból adódóan ki sem alakult kapcsolat, pl. Hévízen. Hat hallgató a vele szemben táplált idegenkedésről számolt be, melynek oka, az előbb említettekben keresendő. (Nem ismerik a gyógytornász tevékenységi körét a nővérek sem.) Négy esetben konfliktussal terhelt légkör alakult ki, egymás munkájának zavarása miatt.

- A végzettségnek, szakképzettségnek megfelelő szintű munkavégzés 75%-ban megvalósítható a hallgatói vélemények alapján. A betegek járástanítása gyógytornász feladat, s ennek sikere után a betegek sétáltatása már az ápolói tevékenységi körbe tartozik. A hallgatók 30%-a találkozott a betegség feladatköri vitájával.

- A bánásmódról vonatkozó kérdéseknre a hallgatók 50,5%-ának válasza "megfelelő" volt. Kritikusnak, illetve elszomorítónak találta 49,5%.

A konkrét választ adók Hévízen, Mosdóson, Balatonf. red. megfelelő bánásmódot tapasztaltak, Zalaegerszegen elszomorító tapasztalatokkal is találkoztak.

- A harmadik kérdéses csoportra adott válaszok szerint a hallgatók 95%-a az egészségügyben szeretne elhelyezkedni.

- Továbbtanulási szándékot négy hallgató jelzett.

- Balatonf. red. több hallgató szívesen elhelyezkedne. Egyik területen sem dolgozna a hallgatók 10%-a. Zalaegerszegen három hallgató helyezkedne el (Hévízen a hallgatók 45%-a dolgozna öntimel).

- Elmélet-gyakorlat kapcsolatra vonatkozó információk:

A hallgatók hiányolták a tanult és a tapasztalt elméleti és gyakorlati gyógytorna anyag összhangját több gyakorlati területen. Mivel igen sok kórházban és az ország több régiójában is voltak gyakorlaton, többféle, egymásnak és a tanultaknak is ellentmondó eljárással, módszerrel is találkoztak. A myocardialis infarctus utáni rehabilitációs lehetőségeket, a TEP m. tét utáni gyógytorna és mobilizálás

számú variációját is láthatták a helyi szokásoknak megfelelően. Viszonylag kevés helyen találtak a biomechanikai törvényszerűségek alkalmazásával és az aktív kontraktúra nyújtás elvének (PNF) megfelelő kontraktúra kezeléssel.

A hallgatók általában hasznosnak ítélték az összefüggő gyakorlatot szakmai fejlődésük szempontjából.

Konkrétan hasznosnak ítélték meg szerintük a hévízi reumatológia gyakorlat(előnye, hogy a hallgatók önállóan kezelhettek viszonylag nagy számú beteget, hátránya a zsúfoltság és az egyes kezelésekre jutó rövid időtartam.)

A szombathelyi pulmonológiai gyakorlatot kiemelkedően hasznosnak tartották.

A mosdói kardiológiai gyakorlat kevésbé kedvezőnek bizonyult, az ott töltött pulmonológiai gyakorlatot a hallgatók egy része jónak, más része kevésbé hasznosnak ítélte.

A zalaegerszegi traumatológiai és orthopaediai gyakorlatról is vegyes vélemény alakult ki, hasznosnak és kedvezőtlennek is véleményezték a hallgatók.

Általános vélemény, hogy az egy-egy területen eltöltött idő rövidnek bizonyult, főleg a belgyógyászati érvényes ez (kardiológia).

A képzésre vonatkozó kérdésfelvetésünkre adott válasz alapján a következő véleményekkel találkoztunk: az elméleti képzéssel elégedettek a hallgatók, több gyakorlati órát javasolnák.

A belgyógyászati kardiológiai gyógytornára több elméleti és gyakorlati időt számának. A neurológiai gyógytorna gyakorlati óraszámát is növelni javasolják.

Kiemelkedőnek tartják az orthopaediai, traumatológiai, reumatológiai gyógytorna oktatást, ennek alapján ezekből a tárgyakból érzik felkészültek magukat.

A gyakorlati területre vonatkozó hasznos javaslatok:

- a kardiológiai gyakorlati területen hosszabb időt tölthessenek,
- több esetbemutató, kezelési terv felállításra szükséges,
- a kijelölt gyakorlatvezető (esetanár) csak a hallgatók oktatásával foglalkozzék,
- kevesebb hallgató legyen egy területre beosztva,
- több idő tölthessenek minden területen,
- a hallgatók gyakorlati lehetőségét, önálló munkavégzését tegyék lehetővé,
- az egyes gyakorlati területeken többlet információhoz jussanak,
- kiemelkedő szakmai színvonalú területre kerüljenek,
- egységesebb szakmai szemlélet kívánatos a főiskolai képzés, az egyes gyakorlati területek között.

Következtetéseink

A gyógytornász képzés négy évre emelésével több, a végzős hallgatók által felvetett probléma megoldható, pl. több gyakorlati óraszám, betegdemonstráció, stb.

A gyakorlat szervezését segíti, hogy főállású gyakorlati szervező kollégánok segítségével a hallgatók több és tartalmas, színvonalas gyakorlati területre juthatnak el a jövőben.

A belgyógyászati szakgyógytorna óraszámát megnöveltük és a kardiológiai rehabilitációra is kiemelt hangsúlyt fektettünk a négyéves képzésben.

A zalaegerszegi kórházzal meglévő jó kapcsolatunkat tovább szeretnénk mélyíteni.

A hévízi gyakorlati terület képzésünk céljainak megfelelő, együttműködésünk zavartalan, az ott töltött gyakorlatokat a hallgatók mindig pozitívan értékelték.

Végezetül az egyik hallgatótól idézünk: "Az orvosi, gyógytornász elméleti, klinikumi előadások kiemelkedően jók, figyelemfelkeltők, tartalmasak, önálló gondolkodást segítők". Legyen ez a mondat ösztönző az előttünk álló feladatunk megvalósításához!

Tóth Klára
főiskolai tanársegéd

A zalaegerszegi gyógytornász hallgatók - köztük én is - május 2-4-én vették meg szakdolgozataikat.

A nagyszámú belgyógyászati, traumatológia, ortopédia témakörében itt diplomamunkákon kívül találkozhatunk pár érdekes esettel is, mint Lyme-kór, ICP-s gyermekek terápiaja, a kommunikatív mozgásterápia a pszichiátriában.

Ez utóbbi téma a gyógytornász-fizioterapeuta munkában kevésbé elterjedt, ezért szeretném ezúton pár szóban részletezni, mit is jelent gyógytornásznak lenni az elmebetegek között.

Az orvosi medicinának fontos szerepe van a pszichiátriai betegségek kialakulásának megelőzésében, diagnosztizálásában, terápiajában, illetve a rehabilitációban. A gyógykezelésben a farmakológia, a pszicho- és szocioterápia együttes alkalmazása a legeredményesebb.

A pszichiátriai betegek egy része képtelen a verbális eszközöket alkalmazó terápiák hatékony alkalmazására, mivel szóban nehezen fejezik ki magukat, így a verbális csatormán kívüli kommunikációs csatornák a legkifejezőbbek náluk.

Ezen szükségletből a nem verbális és teszt koncentráció terápia sokasága bontakozott ki a XX. század második felében. A terápia alapja Moreno-féle pszichodrama (1920.) A 40-es évektől az USA-ban, a 60-as évektől Európa szerte alakulnak ki és indulnak fejlődésnek a különböző terápiai módszerek. Magyarországon azonban alig ismertek és kevés intézményben épültek be a gyógyító folyamatba.

A nonverbális pszichoterápia, mint lélektani korrekciós munka, eszközzrendszerének középpontjában a nem verbális önkifejező kommunikációs módok állnak. A terápia meghatározónak tartja a lelki fejlődésben, a személyiség kialakulásában a pszichomotorium szerepét. Feltételezi, hogy a felnőttkori adaptációs zavarok szoros összefüggésben állnak a korai fejlődés, személyiség-integrációs, viselkedés-tanulás zavaival.

A munka során a pszichomotoriummal mint eszközzel dolgozunk. Céljutalmat a pszichomotorium fejlesztésén: a kommunikáció korrekciójára és tökéletesítésére törekszünk, a mozgásos önkifejezés eszközzrendszerének bevonása és fejlesztése útján.

Feladatunk ábraszervezni a beteg saját testével való viszonyát, kialakítani a kapcsolatot a tárgyi, szociális környezettel, valamint a közösséggel.

A nonverbális pszichoterápia jól alkalmazható neurotikus és pszichotikus betegeknél.

Szakdolgozatom elkészítéséhez 7 főből álló pszichotikus betegcsoportot kísértem végig, alkalmaztam náluk e módszert. Betegeimre jellemzőek voltak az inderéketlen magatartásjegyek a lassult gondolkodás, a sávár érzetvilág, tétovaság, bizonytalanság, befeléfordultság.

A terápiai folyamatot alapos kezelési terv előkészítése után kezdtem el.

Különböző gyakorlatokkal dolgoztunk: analitikus, komplex, koordinációs, légzőgyakorlatokkal, valamint páros és csoportos feladatokat végeztünk.

Minden órái 20 perc relaxálás fejezett be. Az eredményekről a betegek elmondása, illetve saját szubjektív tapasztalataim alapján tudunk beszámolni.

A verbálisan alig érthető betegek nem verbális módszerekkel képessé váltak arra, hogy gondolataikat, érzéseiket kifejezzék, inaktivitásukat, fantáziatlanságukat legyőzzék.

Egy pszichológiai tanulmányokkal rendelkező gyógytornász válik képessé arra, hogy megfelelően kódolja és szerezzen információt a munka során a beteg viselkedéséről, gondolkodásáról.

Az együttes terápiák alkalmazása és egy gyógyító team munkája - melyben jelentős szerepe van a gyógytornásznak - vezethet el a pszichiátriai betegek megfelelő kezeléséhez, rehabilitációjához.

Csaba Nikolettá
III. évf. gyógytornász

Gyógytornász oktatók az egészségügyi felsőoktatásban

A Zalaegerszegi Tagozat megalakulásától kezdve (1990 óta) ketten dolgozunk a szakon. Új kollégánk 1991-ben érkezett, s 1994. elejéig vett rész főállásuként az oktatásban, azóta már csak óraadóként segíti a képzést. 1992-től ismét lelkes kollégával bővült csapatunk. 1993. szeptemberétől gyakorlatszervező gyógytornász is társult hozzánk, aki az alapozó oktatásban is közreműködik.

Az előttünk sorakozó feladatok és mögöttünk álló események alapján úgy véljük, hogy a négy éves képzés több gyógytornász-oktatót kívánna, ám újabb jelöltre még nem leltünk. Erőt próbáló feladat a félévenként változó, heti 8-17 óra megtartása, a demonstrációs gyakorlatok vezetése, a szakmai gyakorlatok felügyelete, az oktatás szervezése. Emellett két kollégánk a IPTE humán-szervező szak kiegészítő képzésén vesz részt.

Végül egy rövid áttekintést szeretnénk nyújtani arról, hogy 1994-ben milyen egyéb tevékenységet végeztünk az oktatás mellett.

1994. január:

Az ország négy gyógytornászképzéssel foglalkozó felsőoktatási intézményének oktatói januárban találkoznak a 4 éves képzés egységes céljainak lefektetése okán. A tematikák egyeztetése, a kiemelt megtervezése-összevetése történik Budapesten.

1994. február:

II. 2. David Güttmann látogatása a Főiskolán. A multidiszciplináris team feladata a házi gondozó szolgálatban című szakmai továbbképzés egyeztetése a feladatunk. A szeptemberben Zalaegerszegen rendezendő továbbképzés konkretizálása.

II. 4. A főiskolai oktatók tematika-egyeztetése tovább folytatódik Budapesten, a betegvizsgálat közös elvének kidolgozása témakörében.

II. 17. HOMECARE-HOSPICE kongresszuson (Budapest) részvétel.

II. 18. GeMAR továbbképző tanfolyamon részvétel.

3D automatikus mozgásanalizáló rendszer (ELITE) Milánó

1994. április:

IV. 5-6. Alkalmassági vizsga, Pécs

IV. 7-9. Gyermekneuroológiai Kongresszuson való részvétel Zalaegerszegen.

IV. 7. A zalaegerszegi gondozóházzal kapcsolatfelvétel, kölcsönös együttműködés megfogalmazása.

IV. 22. Szakmai napot rendeztünk, melynek programja: A traumatológiai gyógytorna új elvei, a PNF irányelvek. A hallgatói, oktatói feed back. A szakmai gyakorlat vezetése.

1994. május:

V. 2-4. Szakdolgozat védés a szakon.

V. 4-5-6. Traumatológiai Kongresszuson való részvétel.

V. 9-13. HOMECARE - Budapesti tanfolyamon való részvétel.

V. 20-21. Gyógytornász Konferencia Balatonfüred (Angiológiai, kardiológiai, pulmonológiai fizioterápia). Előadást tart B. Fatér Zsuzsanna adjunktus, az asztmás betegek fizioterápiájáról.

A félév tartalma alatt folyamatosan vezet kollégánk a szülést felkészítő terhéstorna tanfolyamot a hallgatók közreműködésével, demonstrációs lehetőséget is teremtve ezzel. A GERINCISKOLA foglalkozások szervezett keretben folynak ugyancsak egy kollégánk vezetésével.

Toth Klára
főiskolai tanórsegéd

A "Royal Hospital of Liverpool" egyik osztályának megnyitáskor alapított emléktábla

Nem is olyan száraz az anatómia...

Dr. Gasztonyi Vince radiológus egyben anatómia oktatónk szívét, lelkét kiteszi értünk, hallgatókért. Ha mi tízed annyit foglalkoznánk az anyaggal mint ő, nap mint nap, akkor nem lenne gond a vizsgákkal.

Óráin minimum három szemléltető eszköz szolgálja az éppen tárgyalt anyag rész megértését. Videofilm, táblán rajzok, írásvetítőn fóliák, vázlatok. Röntgenképek, CT felvételek kiverítése; a tanár úr által összeállított szöveges és ábrás anyag az asztalainkon.

Az "áhitott" boncolásokat is általa ismerhetjük meg videófelvételekről. Tudása tiszteletre méltó, amit maximumán át tud adni, erre pedig sajnos nem mindenki képes. Hatalmas szerenese, hogy visszajött a főiskolára minket oktatni. Előző években elment, mert eszközök hiányában elképzeléseit nem tudta megvalósítani.

Sajnálom, hogy vége az anatómiának egy év után. Még

igencsak lenne mit részletesebben tanulni. Ráadásul az egy év tanulmányi idő meghosszabbításából (4 éves lett a képzés) telne is rá idő.

Van egy jövőbeli tervünk, hogy mégse szakadjon meg kapcsolatunk az anatómiával. A főiskolának van egy angol anatómiai számítógépes programja, ami óriási segítség lenne a tanulásban. Tervezzük, hogy beszállunk testületileg a program tanulmányozásába és kemény munkával megkönnyítjük a későbbi gyógytornász generációk tanulását és munkáját.

Dr. Szentágothay János szerint is hétszer kell megtanulni az anatómiát ahhoz, hogy nyolcadikra tudja az ember. Előbbi vágyaink is ezt célozzák.

Czopf Eszter
I. évf. gyógytornász

Gondolatok és kezdeti tapasztalatok a Diplomás Ápoló Képző Szak tevékenysége kapcsán

A modern orvostudomány elméletével felvértezett és a gyakorlati végrehajtás eszközeirevel megfelelően ellátott magyar egészségügyben a betegellátás terén orvosi részéről látványosan nagy előrelépésre csak nagy anyagi ráfordítással lehet esély. Ahol költségkímélő módon óriási előbbrejutás remélhető, az az ápolási tevékenység színvonalának emelése.

A legbrilliansabban felállított diagnózis, a leghatékonyabb gyógyszeres adásának elrendelése, a számítógépes éltáplástervezés és adatregisztráció nem merítik ki a korszerű betegellátás kritériumait. Mindezek hiábavalók, ha az orvos és a beteg közti "rést" nem tölti ki magas szintű ápolási tevékenység.

Szükség van olyan egyénekre, akik a legkorszerűbb egészségügyi elméleti szaktudással és gyakorlati felkészültséggel rendelkezve bele tudják magukat élni a betegágyban fekvő embertársuk helyzetébe, segítik lefordítani számukra az orvosi előírásokat, megkeresik és segítik elsajátítani azokat az egyéni viselkedésmódokat, amelyekkel ezek az előírások követhetők.

Szükség van olyan egyénekre, akik nem mint alárendelték, gépiesen hajtják végre maguk, vagy hajtják végre a beteggel az orvosi utasításokat, hanem a beteggel szolidaritást vállalva, annak kiszolgáltatottság érzését feloldva, mellérendelt viszony kialakítására képesek az orvosnál.

Szükség van olyan egyénekre, akik önállóan képesek megtervezni az adott beteg számára legkedvezőbb, legmegfelelőbb ápolási tevékenységet és ezt végre is tudják hajtani, illetve hajtatni beosztott ápoló társaikkal.

Ezt a szükségletet kívánja kielégíteni a minőségi ápolási tevékenység szubjektív feltételének biztosításával a főiskolai szintű diplomás ápolóképzés, ami a Pécsi Orvostudományi Egyetem Egészségügyi Főiskolájának

Zalaegerszegi Tagozatán 1993 szeptemberében indult el.

Az alapozó tárgyak oktatását magában foglaló első tanévet lassan magunk mögött tudhatjuk. A fenti célkitűzéseket szem előtt tartva a mércét magasan kell hogy tartsuk.

Feltehetően ennek következménye, hogy a 39 fős évfolyam a félévi vizsgák után 30 főre olvadt. Bizonyára az évvégi vizsgák után további létszámcsökkenés következhet be, részben a megkívánt minimumhoz képest gyengébb produkció, részben a tervezetten megismételt orvosegyetemi felvételi vizsgák sikeres eredménye miatt. Az így formálódó második évfolyammal már befelfoghatunk a klinikai tárgyak oktatásába, ami újabb kihívást jelent nemcsak a hallgatóknak, de a főiskolai oktatóknak és a gyakorló terepet jelentő Megyei Kórházak is. Kialakulóban vannak a gyakorlati oktatási helyek és folyik a legtapasztaltabb, többnyire főiskolát végzett szakdolgozókból álló gyakorlati oktató gárda szakmai felkészítése is.

Mivel a "Diplomás Ápoló" képző szakkal kapcsolatban előzetes személyes tapasztalatokkal nem rendelkezünk, a feladat eredményes végrehajtása sok energiát és nagy körültekintést igényelt. Az időközben szerzett tapasztalatok alapján a szükséges korrekciók elvégzésével bátrabban fogunk hozzá az újabb első éves nappali, s az év őszétől tervezett levelező tagozat oktatásához. Ugyanakkor változatlan izgalommal tekintünk a következő évek elé, hiszen új feladatot jelent a leendő második, harmadik és negyedik tanév sikeres végrehajtása.

Bízunk benne, hogy 1997 júniusában a célkitűzéseknek mindenben megfelelő diplomás ápolók útra bocsájtásával hozzájárulhatunk a minőségi betegápolás színvonalának emeléséhez.

Dr. Tárnok Ferenc
oszt. vez. főorvos, szakvezető

A "lámpás hölgy"

Május 12-e. Ezen a napon emlékezünk a betegápolás kiemelkedő egyéniségére, Florence Nightingale-re. Tisztelettel és hálával gondolunk rá, úgy mint egykor azok a sebesült katonák, akiket ápolott. Nem volt más, mint az ő legendás szentjűk, segítőkűk, akiről leveleikben így írnak:

"Micsoda vigasztalás, ha csak látjuk is keresztülnemni a teremben. Egyik emberhez szól, sok másikra rámosolyog, vagy bólogat feléje: de hát, tudod, mindenkinek nem reheti, százával fekszenek itt. De mind megcsókolhatjuk az árnyékát, amikor rátkerik, és aztán bólotogan fekszenek vissza a vánkosunkra." A hálás katonák valóságos szentet láttak a "lámpás hölgy" személyében. Később aztán ez a lámpa váll az ápolás színhelméjévé.

Tanulmányainak is három fő témája volt: a kórházi világ, a beteg ember és az ápoló személye. Kifejtette, hogy a kórtoremben rendnek és tisztaságnak kell uralkodnia. Hangsúlyozta a személyi higiéné és a megfelelő táplálkozás fontosságát. Ő volt az, aki a krími háború idején kimozdította a betegápolás ügyét egy holtpontról. A sebesültek ellátására és a kórházi higiéné megvalósítására társadalmi mozgalmat indított. A londoni Szent Tamás Kórházban megalapította az első ápolónőképző

iskolát. Intézményébe csak olyan lányok jelentkezhettek, akik erkölcsileg kifogástalanok voltak és megfelelő általános műveltséggel rendelkeztek. Ennek az iskolának a példájára más ápolónőképző iskolák is megnyitáltak. Ezt a képzési módot a szakirodalom később "kontinentális rendszernek" nevezte. Nightingale az ápolást el akarta különíteni az orvosi kartól. Az állami egészségügy felőlnálló szervezetként akart kapcsolatotba kerülni. Rendszere alapjaiban

meghatározza a modern ápolóképzés elméleti és gyakorlati kérdéseit. Egykor Nightingale üzent a leányainak: "A legnagyobb veszély, hogy megállunk a fejlődésben!"

A nyolcvanhét esztendőös hölgynek 1907-ben hódolt utólag a világ, akkor, amikor a Vöröskereszt Londonban megtartott kongresszusán határozatot hoztak arról, hogy az ápolói munka kezdetét Nightingale tevékenységétől eredeztetik. Az angol kormány az "Order

of Merit" érdemrendet adományozta munkásságának elismeréseként.

Mi, a XX. század ápolói, akiknek munkáját már korszerű eszközök segítik, úgy emlékezünk vissza rá, mint a modern betegápolás szülőanyjára.

*Gróf Albertné
tanársegéd*

A klinikai gyakorlat előkészítése

Az elmélet és a gyakorlat integrációja elengedhetetlen feltétel ahhoz, hogy a hallgatók főiskolai színvonalú tudással és nagyobb klinikai kompetenciával rendelkezzenek. A tanulmányi tevékenységek közül a legnehezebb kérdés ahhoz kapcsolódik, ami a klinikai gyakorlat területén merül fel és magába foglalja a tanárral is és a klinikussal is kapcsolatban lévő hallgatót. A tanulás, a szakma, a hivatás elsajátításának legjobb módja a munkában való tanulás, a klinikussal való együtt folytatott munka, hasonló munkafeltételek között. Az oktatásnak fel kell készíteni a hallgatót arra, hogy tudatában legyen annak, amit csinál, miért csinálja azt és mik a cselekvésének következményei. A cél az elmélet és a gyakorlat közötti szakadék megszüntetése. Mindez szisztematikus tervezést, előkészítést igényel úgy, hogy az elméletet a hallgatók kritikusan alkalmazhassák.

A gyakorlóterület bizonyos személyi, tárgyi, beteg-ellátási és oktatási feltételeknek kell hogy megfeleljen ahhoz, hogy alkalmazkodni tudjunk az "Európai egyezmény a nővérek képzéséről és oktatásáról" irányelveihez.

A személyi feltételeket hirtető gyakorlóterület kiválasztásának következők a szempontjai:

- hány szakképzett és hány szakképzetlen dolgozó van az osztályon,
- részt vesznek-e továbbképzésben,
- segítik-e az osztály munkáját specialisták,
- megfelelő-e a dolgozók közötti kapcsolattartás.

A személyzetet érintő feltételek mellett felszerelési és anyagi lehetőségeket is biztosítani kell.

Fontos, hogy a kiválasztott osztálynak:

- milyen az épületi adottsága,
- vannak-e olyan eszközei, melyek segítik az ápolást,
- milyen a rendje, tisztasága,
- milyen a kiszolgálása (labor, textíliák, étel).

Jól működő team, szervezett munkarend keretében kell az oktatásnak folytania. Meghatározó szempont, hogy:

- milyen műszakban dolgoznak az osztály dolgozói,
- milyen egy műszak szervezettsége,
- milyen dokumentációt vezetnek,
- hogyan történik a betegek fogadása és elbocsátása,
- mióta folyik oktatás az osztályon.

- milyen az oktató kapcsolata az oktatási intézményekkel,
- szívesen vállalják-e az oktatásban való részvételt.

A klinikai oktatóknak is ismerniük kell a curriculumot, melyben a gyakorlati oktatásnak aktív résztvevői. A gyakorlat vezetőjének meghatározott tematika alapján kell lefolytatnia az oktatást. A gyakorlatnak ezt a részét irányított gyakorlatnak nevezzük. Ennek megfelelően egy blokkosított gyakorlati oktatást két részre oszthatunk. Egy nagyobb arányú óraszámában irányított gyakorlatra és egy kisebb arányú óraszámában önálló gyakorlatra. Természetesen az utóbbinál is elengedhetetlenül fontos a gyakorlat vezetőjének felügyelése.

Az előkészítésnél tisztázni kell a hallgatók értékelésének

szempontjait is!

Ezt formanyomtatványon szerepeltetve adhatjuk a gyakorlat vezetőjének.

A gyakorlati oktatás során válik lehetővé az elmélet és gyakorlat integrálása, melyhez az elő- és utóregbeszélések nagy segítséget nyújtanak. Így a gyakorlat első és utolsó óráját szükséges ezek megvalósítására fordítani.

Az előregbeszélések elsősorban az oktató által irányított csoportos beszélgetések, az utóregbeszélések ezzel ellentétben hallgató központiak. Ez az ő lehetőségük, hogy magukról beszéljenek, a célokkal, a páciensekkel felmerülő dilemmákkal kapcsolatban.

*Gróf Albertné
tanársegéd*

A hallgatók motiváló tényezői a gyakorlati munka során

Az orvosi pszichológia jeles kutatója dr. Popper Péter többször hangsúlyozta, hogy a tanulás eredményessége egy meghatározott IQ (kb. = 100) felett döntően a motivációtól függ. Az oktatónak egy megfelelő és állandó motivációs háttérrel kell biztosítani, a gyakorlati óra precíz előkészítésével.

Ezek pl.:

- színes előadásmód, felkészültség
- a lényeg-kiemelése
- a tananyag fontossága
- a tananyag iránti kíváncsiság felkeltése
- a témakörön belül érzelmi kötődés kialakítása.

Az oktatásban különféle számonkérési formát célszerű beiktatni (pl. óraterv készítés, előadás, vita, szeminárium, teszt, szituációs feladatok). Nem biztos, hogy a szigorú demonstráció a legjobb forma. Figyelemre méltó fejlődést érhetünk el, ha a tanárcentrikus oktatás és tanulás irányából a hallgatócentrikus felé közelítünk.

Hallgatócentrikus ismeretszerzés

9. Kutatás
8. Projektek
7. Egyéni oktatási és tanulási stratégiák
6. Feladatok kijelölése
5. Esettanulmány
4. Szerepjátás
3. Tanár vezette megbeszélések (Konzultációk, szemináriumok)
2. Demonstrációk
1. Előadások

Tanári irányítás

Ismerve a hallgatók kreativitását, értelmi képességüket, ambíciójukat, bátran bavinhatjuk őket a feladatok végrehajtásába.

Fontos, hogy az egyénre jellemző fő motiváló tényező megtaláljuk és erősítsük a hallgatóban. Jó módszer, ha a hallgatók ketten, vagy 4-5 fő csoportokban dolgoznak együtt. Így sok tapasztalatra tehetnek szert egymás

munkájának értékelésekor. (Sztuációs feladatok alkalmazása, Ápolástan és Elsősegélynyújtás gyakorlatban.) A demonstrációs teremben folyó gyakorlaton, minden váratlan helyzetre felkészülhetnek, problémamegoldó tevékenységük ezáltal bővíti a klinikai gyakorlaton.

Munkánk során célunk, hogy ne csak a kórtermi felszerelés, audióvizuális és szemléltető eszközök tegyék "életközeli" a gyakorlatot, hanem az oktatásban alkalmazott improvizatív formák is érvényesüljenek.

A szituációs feladatok videófilmen történő rögzítésével, visszajátszásával, értékelésével (csoportos) visszajelzést kap a játékos, improvizáló hallgató tevékenysége eredményes, vagy sikertelen voltáról.

A gyakorlati munka sohasem egy folyamat vége, hanem a tanulás folytatása, olyan fontos ismeretszerző tevékenység, melyet mi oktatók irányítunk.

*Müllerné Szögédi Ildikó
tanársegéd*

4. Az ápolás elméletektől a gyakorlati felhasználásig

A POTE Egészségügyi Főiskola Zalaegerszegi Tagozata Dr. Doris Mudly professzor vezetésével tanárfelkészítő workshopot rendezett.

A résztvevők köre a főiskolán és a gyakorló területeken dolgozó oktatókból állt. Az egyhetes program keretében Dorothea Orem, Calisto Roy és Virginia Henderson elméletének gyakorlati felhasználásával ismerkedhettek meg a résztvevők. A Megyei Kórház II. Belgyógyászati osztályán folyt a klinikai oktatás. A konkrét gyakorlati feladatok egyes elméleteknek megfelelőan mőzsis felvétele volt. A tapasztalatok megbeszélése kiscsoportos munka keretében zajlott.

A kurzus végén a résztvevők közösen összeállították a klinikai gyakorlat realizálásának legfontosabb szempontjait.

Hasznos volt a program, mert fogalmakat és elméleteket tisztázhattunk, valamint gyakorlatban is alkalmazhattuk, úgy mint irányító tanár és mint résztvevő hallgató, a szerepcserék során.

*Gróf Albertné
tanársegéd*

ELINDULTUNK...

Riport az idén indult Diplomás Ápoló Szakról

"És éreztek egy kézfogásról rólad,
hogy jól akarsz, és te is tiszta, jó vagy,
s egy tekintetük elhitesse veled:
- szép dolgokért élz - és érdemes élnék!"

Túlságosan patetikusán hangzanak ezek a sorok olyan riport-motójaként, amely éppen a hétköznapi gondjairól akar szólni, s "a minden kezdet nehéz" igazságát elfogadva, az első tapasztalatokról szeretne faggatózni. Persze amikor erről az induló szakról abbítottunk és ide jelentkeztünk, poétikus megfogalmazás nélkül is ott motoszkált bennünk a szándék, a remény, hogy "szép dolgokért" és "érdemes".

Azóta eltelt majdnem egy esztendő, túlságosan korai lenne számvetésre gondolni, hiszen bennünk is több a várakozás, a kialakulatlanosság érzése, mint a véglegesség, a csalahatatlanság biztos tudata. Ez a természetesség magyarázata annak, hogy összegzés helyett előszörban kérdéseinket tudtuk megfogalmazni, s azokra adott válaszokból gyűjtöttünk össze egy csokorra valót. Ime:

Gróf Albertné - évfolyamvezető oktató:

Beváltak-e az első évfolyamhoz fűzött remények?

Erre a kérdésre gazából négy év múlva szeretnék válaszolni.

Milyen különbséget lát az egyes főiskolák között?

A PÖTE főiskolai tagozatai azonos curriculum szerint oktatnak. Nincs betekintésem a főiskolákon folyó tényleges munkába, így a különbséget sem látom az egyes tagozatok között.

Mennyire jó az iskola felszereltsége?

Az oktatás jó tárgyi feltételek mellett folyik. Korszerű demonstrációs eszközök segítik a gyakorlati oktatást. Az igényeknek megfelelően bővül az iskola felszereltsége.

Jónak tartja-e az elmélet és a gyakorlat arányát?

A curriculum összeállításakor - az elmélet és a gyakorlati óraszámok arányainak kidolgozásakor - az Európa Tanács normáit vettük figyelembe. Így válik a hazai diploma egybevágóvá az európai országokéval. Az ápolás pragmatikus tudomány, ezért szükségesnek tartom az elmélethez csatlakozó gyakorlatok "magas" óraszámát.

Ha Ön nagyobb összeget kapna, mire költené (iskolával kapcsolatban)?

Külföldi tanulmányutak támogatására.

Mit változtatna a képzésben?

A tantárgyi programon belül szeretnék egy-két változtatást, de majd csak az első végzős évfolyam kibocsátása után. A munkahelyekről érkező visszajelzések fogják konkrétan meghatározni azt, hogy min kell változtatnunk. Távolsági célként nagyon szeretném, ha egyetemi szintre emelkedne az ápolók képzése.

Ha Ön lenne a mi helyünkben, mit csinálna másként?

Valószínű többször tanulnék és megpróbálnám emlékeztetessé tenni az itt töltött főiskolai éveimet.

Mivel magyarázzák, hogy a felvételi vizsgákon sokan megbuktak?

Vizsgán csak azt a tudást lehet értékelni, amit a hallgatók nyújtanak.

Hogyan képzeled el a diplomás ápoló munkáját 10 év múlva?

Önállóan és aktívan vesz részt az egészségügyi ellátásban. Kutatásokat végez és eredményeivel az ápolás hatékonyságát növeli. Management feladatok ellátásával segíti az ápolást. Munkája szervezett és tervszerű lesz. Én ezért dolgozom!

Ön szerint lehet-e motiváló a tanulásban a nevelésigényesen alacsony ösztöndíj?

Szeretném, ha a tanulásban nem az ösztöndíj motiválná a hallgatókat.

Véleménye szerint a szakmai ismeretek elsajátításában előnyt jelent-e, ha valaki szakközépiskolából jött?

A tananyagok összeállításában nem vettük figyelembe az előismereteket, mindenki azonos eséllyel indulhat.

Mit gondol, hány évnek kell eltelnie addig, amíg az egészségügyben általában és elfogadják a diplomás ápoló helyzetét és szerepét?

Úgy gondolom, hogy az első három-négy évfolyam kibocsátása után. Ez nagyrészt a végzettek munkáját mülk.

Dr. Barton József (élettan, biomechanika) - oktató:

Hogyan került a főiskolára oktatónak?

Úgy esőppentem ide, mint Pilatus a Crédoba. A testnevelési egyetemről hívtak el azért, hogy egy új tárggyal, a biomechanikával egy kis szint vigyünk a gyógytornász képzésbe. Időközben alakult úgy, hogy a D.Á. képzősöket is oktatom. Ez a múlt évben még azért nem volt biztos, mert attól tartott a vezetőség, hogy nem lesz elég minőségben és mennyiségben megfelelő jelentkező, akikre rá lehet építeni a szakot.

Ön szerint milyen az ideális ápoló?

Az egészségügyi gyakorlatban nem sok időt töltöttem el. Csak elméleti feltételezéseim vannak erről. Emberközpontú, odafigyelő, saját problémáit főiretelve a beteg nyugalalmát, gyógyulásához szükséges feltételeket teremti meg. Nélkülözhetetlen a szakmúdas.

Milyennek tartja a főiskolai és kollégiumi életet?

Néha úgy érzem, hogy nagyon le vannak terhelve, nincs idő a közösségi életre. Pl. el akartam vinni a társaságot Ausztriába, de nem volt megfelelő időpont és nem engedélyezték. A diákélet majdhogynem rémisztő!

Mi a véleménye a képzésről?

Nem ismerem a képzést, így nem tudom elbírálni. Elméleti tárgyak oktatója vagyok, nem klinikai tárgyaké. Az orvosi hierarchia annyira összekovácsolódott, hogy az orvosok a kiterjesztett helyüket nem adják fel egykönnyen. Ez az automatizált hierarchia, hiszen az osztályokon a főorvos mindent ellenőriz, az ő feladatköre az irányítás. Nehezen tudom elképzelni, hogy az orvossal szemben a diplomás ápoló akaratát érvényesüljön. Az ápolói munkakörbe bekerülve nehéz dolog lesz kivívni azt a presztízt, amelyet a diploma jelent.

Mit változtatna a képzésben?

Nem akarok elhamarkodott véleményt alkotni. Vannak alapvető észrevételeim. Ezt egy példával illusztrálnám: Az Önök 5-7. félévében szerepel a számítástechnika és informatika mint tantárgy. A kollégiumban van számítógépes terem, ami viszont nem áll a diákok rendelkezésére. Ugyanis a vezetőség nem engedélyezi, hogy a tanulók önállóan gyakoroljanak, programokat írjanak. Ók attól félnek, hogy a gépek elromlanak. Mivel felügyelet nem biztosítható, aki állandóan Önökkel lenne, ez azt vonja maga után, hogy a termet nem lehet használni. Helytelennek tartom, hogy a meglévő lehetőségeket nem tudják kihasználni.

Ha Ön lenne a mi helyzetünkben, mit csinálna másként?

Megnevelném a felötteket. Az eropatiát nemcsak oktatni

keil, hanem bizonyítani is!

Mi a véleménye az anyagi helyzetünkről? Talán hallotta, hogy milyen alacsony az ösztöndíjunk?

A fiam most végzett az orvosi egyetemen, de náluk lényegesen magasabbak az ösztöndíjak. Ha itt, a főiskolán tanulna, nem biztos, hogy a tanulmányait finanszírozni tudná. Sokan arra kényszerülnek, hogy tanulmányaik mellett munkát vállaljanak!

Szerintem a megfelelő megoldás a bankhitel lenne! A nyugati országokban alkalmazzák ezt a módszert. A tanulmányaikat a bank fizetné és ezt a leendő fizetéséből tértené vissza a diák.

Dr. Paizs Teréz (anatómia) - oktató:

Őn szerint a jelenlegi állapotok - az egészségügyi dolgozók praktizálására, az alacsony bérezés - hogyan egyeztethető össze az azal az ideával, hogy magasabb szintre emeljék az egészségügyi ellátást?

Véleményem szerint nincs praktizavetés az egészségügyben, a betegek most is felnéznek az őket ápolókra. Tény, hogy a bérek alacsonyak, ebből következik, hogy nehezebb a megélhetés, ami elvonja a munkáról a figyelmet. De nemcsak e két tényezőtől függ az ápolás színvonala. Fontos az empátia, a szaktudás.

Mi a különbség a diplomás ápoló és a gyógytornászok anatómia oktatása között?

Csak hangnálybeli eltérés van az egyes témák között. Mit tanácsol, hogyan használjuk ki a főiskolai éveket? Tanulással.

Az anatómiai tantárgy keretében milyen anyagrészeket tartana fontosabbnak, illetve kevésbé fontosnak?

A zsigertant részletesebben tanítanám, a többit nem hiszem, hogy le kellene rövidíteni.

Ha a kórházi osztályán egy időben munkára jelentkező egy diplomás ápoló és egy szakképzett ápoló, különböző szempontokat figyelembe véve - szaktudás, gyakorlat, anyagiak - melyiket választaná?

Aztól függ, milyen területre jelentkezik és hol van rá igény.

I. éves diplomás ápoló - gimnáziumi érettségivel

Miért választotta ezt a szakot?

Mindig szerettem a biológiát, az embereket és ezt együtt láttam megvalósulni ezen a területen, ezért döntöttem az egészségügy mellett. A védőnői szakra jelentkeztem, de nem sikerült a felvételem, így kerültem ide. Amit most már nem is bánok.

Hogyan osztályozná a képzést?

Mivel egy induló szakról van szó, ezért akadnak problémák, de alapvetően tetazik. Négyest adnék.

Milyen a főiskolai és kollégiumi élet?

Határt szab a plusz programoknak az, hogy 16 h-ig előadásaink vannak. Igen nehéz bármilyen rendezvényre összehozni az embereket.

Mit gondolsz, hol fogsz dolgozni 10 év múlva?

Most úgy vélem, hogy vagy körzeti ápolóként, vagy gyerekosztályon fogok tevékenykedni.

Jelen-e előnyt, hogy gimibe jártál?

Az alapozó tárgyakban, mint biológia, biokémia, mikrobiológia mindenképpen előnyt jelentett, a szakmai tárgyak problémáival pedig mindig fordulhatok az évfolyamtársaimhoz.

Kiknek ajánlaná a főiskolát?

Elsősorban a gimiseknek, mivel úgy érzem, mi még nem vagyunk tele előfeltevésekkel, mint azok, akik már kapcsolatban álltak az egészségügygel.

Milyen a kapcsolatot a felsőbb évesekkel?

Mivel én másodikosokkal vagyok egy szobában, számtalan előnye van. Nagyon jól

Mi a véleményed az oktatókról?

Nagyon különböző emberek, mindenki másért vállalta a főiskolán való oktatást.

I. évfolyamos diplomás ápoló, a szakközépiskola után 2 évig dolgozott:

Hogyan kerültél a főiskolára?

Pésten ugyanerre a szakra jelentkeztem, de ott nem volt elég a pontszámom, ugyanis 20 ponttal magasabb volt a ponthatár. A Népszabadságban olvastam, hogy ide van póteljelentkezés.

Mi a véleményed a képzésről?

Látványlag a szakközépiskolásoknak nem jelent sok új szakmai ismeretanyagot. A gimnázistáknak inkább, bár kissé gyorsnak találom a tempót. Az alapozó tantárgyak jók, de nagyon sűrített és sok az elsajátítandó anyag.

Hogyan látod a főiskolai életet?

Van itt élet egyáltalán? Szerintem nincs! Próbálkozások vannak, de az eredmény csekély.

Hogyan képzéled el, 10 év múlva hol fogsz dolgozni?

Nagyon remélem, hogy addigra az orvostársadalom is megbecsül minket (nem úgy, mint eddig). Az egészségügy struktúrájában történő változások addigra sikeresek lesznek. *Jelen-e valamilyen előnyt, hogy szakközépiskolából jöttél?*

Még eddig semmilyen előnyt nem láttam! Az alaptantárgyakban csak hiányosságok mutatkoztak, többet kellett tanulni, pótolni. A szakmai tudásunkat nem ismerik el és ebből előnyünk sem származik.

Ha Te lennél az oktatásügyi miniszter, milyen változásokat hajtanál végre?

A tandíjrendszert nagyon meggondolnám. Hallgatóink nagy része elég rossz szociális helyzetű, tanítatásukat a családi háttér sem tudja biztosítani. Az ösztöndíj... sajnos a nappali tagozaton is kénytelenek vagyunk külföldi munkát vállalni, hogy megélhetésünk biztosítva legyen, ezért az ösztöndíjakat a reális mértékre emelném.

A tanulói jogokat, a demokratizálást pozitív irányba elősegíteném. A tanulói véleményekre is alapsznék.

Hogyan tetszik Zalaegerszeg?

Miután én Budapestről jöttem, ezért a környezetem után nagyon tetszik ez a hangulatos, tiszta levegőjű "zöld kisváros". Művelődni, szórakozni is lehet, s ezzel mindenki úgy él, ahogy tud és amilyen az igénye.

I. évfolyamos diplomás ápoló hallgató - szakközépiskolából.

Miért ebbe az intézménybe jelentkezted?

Teljesen véletlenül. Védőnői szakra jelentkeztem, s ez sajnos nem sikerült. Személyes okokból Szombathelyre szerettem volna kerülni. Második helyen jelöttem meg a diplomás ápoló szakot. Mivel a pontszámom elegendő volt, felvételt nyertem a szakra. De területi elosztás alapján nem Szombathelyre, hanem Zalaegerszegre vetek fel.

Mi a véleményed a kollégiumi, illetve főiskolai életéről?

Szerintem a főiskolának nemcsak a tanulás a célja! Fontos lenne a kapcsolatteremtés más főiskolákkal, egyetemekkel, közös programok szervezése. Az igazság az, hogy erre a diákság nagy hányada sem mutat érdeklődést! Véleményem szerint (a főiskolai, egyetemi végzettség állapotját megerősítve) ezek az évek fiatalitásunk legszebb éveit és ki kellene használnunk a lehetőségeket.

Hogyan ajánlaná a szakot a most érettségizőknek?

A szak eléggé általános jellegű képzési forma, amelynek elég nagy a mozgásterülete. Az ismeretanyag - főként a társadalomtudományi ismeretek területén - gazdag, amelyet

én rendkívül fontosnak tartok. Nemcsak a szakmai tudásra, hanem az általános műveltségre is hangsúlyt kell fektetni, nehogy "szakbarbárokká" váljunk.

Mivel én szakközépből jöttem, szakmai területen kevés újdonságról hallottam. Ez valószínűleg abból adódik, hogy ezek még igen csak felületesen érintett témák. Talán az elkövetkező 3 év tartogat újdonságot (szakmai területen) számomra.

Mindenesetre a szakot inkább gimnazistáknak ajánlanám! Magasabb szintű a humán-reál tárgyak oktatása, melyet sajnos szakközépiszkolában jóval kisebb óraszámban tanultunk. A volt gimnazisták sokkal jobban megbirkóztak az első vizsgaidőszakkal, vizsomi nekünk volt pótelni váfónk. Az alaptantárgyak uv-in főként szakközépiszkolások gyülekeztek.

Mi a véleményed az oktatókról?

A szak még annyira új és ismeretlen, hogy még ők is bizonytalanok.

Hogyan tetted Zalaegerszeg?

Mindig szerettem a csendes kisvárosokat! Zalaegerszeg nagyon szép város és rendelkezik mindazzal, ami a fiatalok érdeklődését leköti. Kultúrális és egyéb szórakozási lehetőségek közül válogathatunk, úgy érzem, mindenki megtalálhatja a maga érdeklődésének megfelelőit, csak élni kell vele.

Úgy gondoljuk, hogy a kérdésekből és a válarzokból nem lehet messzeemenő következtetéseket levonni. Inkább csak jelezni szeretnénk volna, hogy az első lépések megtétele az új szak beindításával kapcsolatosan milyen gondolatokat ébresztett bennünk. Új vizeken járunk: olykor zátonyokkal, kitérőkkel, akadályokkal találkozunk, de a lényegét illetően nem az ellentétes parton, hanem ugyanabban a folyóban állunk.

*Boroményi Annamária, Pálmási Rita, Reznéki Szilvia
I. évfolyamos diplomás ápoló hallgatók*

TEDD A KEZED

*Tedd a kezed
homlokomra,
mintha kezed
kezem volna.*

*Úgy őrizd, mint
ki gyilkolna,
mintha éltem
élted volna.*

*Úgy szeress, mint
ha jó volna,
mintha szívem
szíved volna.*

Józséf Attila

Egy tanár töprengése

Biológia, biokémia, mikrobiológia. Három alaptantárgy. Kiknek?

A gimnáziumban, illetve szakközépiszkolában érettségizett, az Egészségügyi Főiskola Gyógytornász és Diplomás Ápoló Szakára felvételt nyert elsőéves főiskolásoknak Elmélet és gyakorlat. Félévkor mindháromból kollókvium. No, gyürkőzzünk neki!

Puhatólózás... Mire építhetek? A középiskolás tantervek nem voltak ismeretlenek számomra: gimnáziumban 3 éves, szakközépiszkolában 2 éves kémia tanulás. Egészségügyi szakközépiszkolában még egy kis laboratóriumi gyakorlat is, de a középiskolás tanulmányok elején. Haha! De mégis... Hát! Hisz a Pécsre jelentkezők már a fizikát felcaerelhették a felvételi vizsgán kémiaival. Az első biokémiai előadásokon sok érdeklődő tekintetet látok, majd a hetek egymásra rakódásával egyre nő a zavarodottság. Már meg merik halkan kérdezni az első sorokban ülők - hisz már ismerjük egymást -, hogy mi is az a kovalens kötés, a funkciócsoport, no meg az ikerionos állapot... Talán még nem késő, egy előadáson kívüli randevű keretében tisztáznunk kellene ezeket a furcsa fogalmakat, s az alapvető reakcióegyenleteket.

Találkoztunk. Igyekeztem elmagyarázni. Talán már értik - gondoltam. No most egy kis szerveskémiát, ugyanis ezek nélkül nincs biokémia. Riadtan, de alávetik a hallgatók az erőszakosságunknak magukat. Betájták, nincs más megoldás. Tanulni kell. No, meg az első dolgozat ideje is rohamosan közeledik. A gyakorlatok érdekesebbek, bár azt sem árt elmondani, hogy egy közönséges kémcsövet hogyan célszerű melegíteni!

A biológia könnyebb. Bár a szakközépiszkolából érkezők érthetően a tudásomra hozták, hogy 14 éves korukban egy esztendőig foglalkoztak ilyesmivel. Bízom benne azonban, hogy a középiskolai klinikai tárgyak egyfajta biológiai jártassághoz hozzásegítették a hallgatókat... Ez sero sikerült. A gimnáziumban érettségizők a sejtbiológiában és a genetikában járatosabbak voltak. Az első beszámoló dolgozatok eredményei siralmasak lettek. A hallgatók ekkor döbrentek rá arra, hogy a főiskola nemcsak a felelőtlenség szabad állapotát, hanem a felelősséget is jelenti, elsősorban önmagukért, de leendő betegekért is.

A mikrobiológia talán azért tűnt egyszerűbben kezelhetőnek, mert kezükben a jegyzet, melyhez - majd ha szükséges - hozzá lehet nyúlni.

A három alaptantárgy oktatásának elvállalása merész lépésnek bizonyult. Nem csupán az ismeretek, a gyakorlati

tennivalók átadását, megtanítását kellett megoldani. Be kellett mutatnom, hogy mennyiben más a főskola a középiskolánál. Hogyan kell másképpen, építkezve tanulni. Bizonygatnom kellett, hogy az alaptantárgyak nélkül nehéz lesz az életben, a járványban, talán még az anatómia is. Hogyan kell a vizsgákra felkészülni, s miként lehet a három tárgy logikáját, ismeretanyagát egymás előnyére felhasználni?

A tanár nehéz színészkedésre is kényesül. Jó, ha a cél érdekében változtat játéktípusán. Próbálkozásaimat nem övezte osztatlan siker. Csak egy mód maradt: az egyéni példamutatás, a következetes, precíz munkavégzés, a szemeszter végéig.

Végül a hosszú vizsgaidőszak. Szinte naponta reggeltől-estig. Mindvégig a tanár dilemmájával: a hallgatók a félév során őt, illetve hat alkalommal űnek le vizsgáznai. Háromszor velem szemben, főlem tartanak. A tárgyak, amiből tételt húznak csak közvetve hasznosíthatók jövőendő

pályájukon. Ha túl alacsonyra engedem a mércét, szimpatikus leszek, de nem segítem leendő helytállásukat. Ha hitem szerint megfelelőre emelem, bennem látják szándékaik kerékkötőjét.

A hallgatók zöme a vizsgaidőszak végére megtanult tanulni és vizsgázni. Továbblepni azonban csak annak sikerült, aki át tudott állni a főiskolai, értelmes gondolkodási módra.

Mit másként?

Talán egy kémiai előkészítővel a szakközépiskolából érkezőknek segítségére lehetünk. A három alaptantárgyat szét kell húzni az első év folyamán, figyelembe véve a tudományágak egymásra épülését. Kerüljön át a mikrobiológia a második félévre. No és jegyzet, jegyzet..., gyakorlati praktikum. Van tehát dolgunk, s nem is kevés!

*Dr. Peterka Gabriella
főiskolai adjunktus*

Készül a pszichológiai labor és még a ... A cikk elolvasása után megtudhatod

4 éve működő intézményünkben a pszichológiát főként előadások keretében ismerték meg a hallgatók.

Nézük a kezdettől napjainkig elélt jellegzetességeit:

- induláskor a Zala Megyei Kórház pszichiátriai osztályának pszichiáter orvosai (3-4 fő) vállalták fel egy-egy témakör oktatását.

- majd a stáb fokozatosan 2 főre csökkent.

A napi gyógyítási teendők ellátása mellett nem jelenthetett könnyű feladatot az egészséges ember gondolkodásának, memóriájának, motivációjának srb. bemutatása, de nem lehetett könnyű a beteg ember pszichikumának másságát érzékeltetni sem.

1994. januárjától a belső fejlesztés eredményeként egy állású pszichológust foglalkoztat a tagozat. Jelenleg 1 pszichológus és óraadóként a Zala Megyei Kórház pszichiátriai osztályának osztályvezető főorvosa ad elő. Céljuk egybeesik a Főiskola képzési céljával: elősegíteni azt, hogy a hallgatók műveltségteremtője a pszichológiai kultúrával is gyarapodjon.

Mint szakemberek a diszciplinát képviselik. Örömmel írhatom, hogy egy kellően átgondolt, jövőt építő koncepció esetén a lehetőségek meglehetősen széles sávon mozog-

hatnak. Meghallgatásra, elfogadásra találtak azon igényeink, melyek a következőkre irányulnak:

- egy jól felszerelt pszichológiai és pszicho-fiziológiai mérésekre, kísérletezésekre alkalmas pszichológiai laboratórium kiépítése,

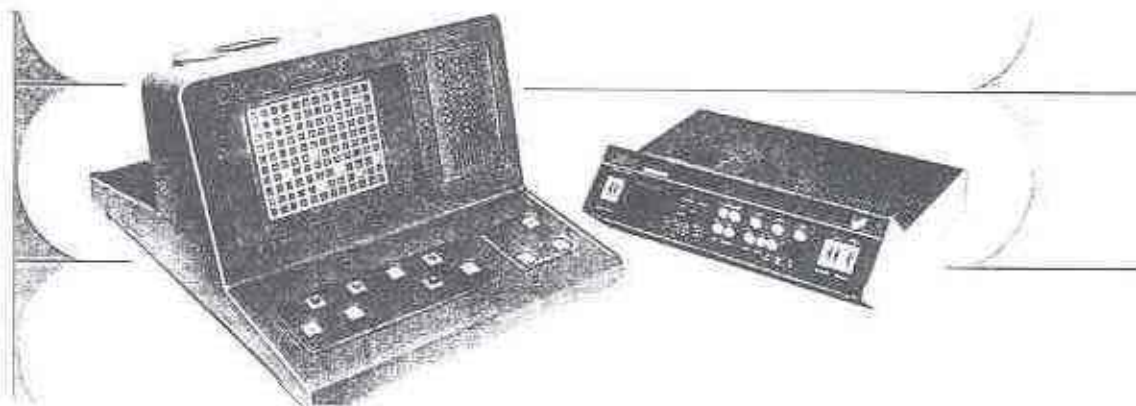
- csoportterápiára, csoportdinamikai történetek rögzítésére és elemzésére alkalmas, erre a célra berendezett kamerákkal, detektív tükörrel ellátott helyiség,

- rekreációs programok megvalósítása, (kreatív, szocializációs, művészeti, kommunikatív mozgás terápia, hobbi terápia, érdeklődési körnek megfelelő terápia, szabadidő felhasználó terápia)

- önismereti, encaunter, empátia, relaxációs csoportok szervezése.

Tudjuk, hogy elképzelésünk több millió Ft-ba kerül, emiatt azonnal nem realizálható. De az a tudat, hogy elindulhatunk egy általunk elképzelt úton, olyan belső energiákat mobilizál, melyek lendületet adhatnak a pszichológia oktatásnak. Titkon azt reméljük, hogy ugyanez történik majd hallgatóinkkal is.

*Simon Anikó
főiskolai adjunktus
pszichológus*

SYSNOPSIS

Új egészségügyi főiskolai jegyzet jelent meg

Dr. Barton József: Biomechanikai alapismeretek egészségügyi főiskolák számára.

A 201 oldalt, 104 ábrát, 20 számozott és több számozatlan táblázatot, 43 irodalmi forrást tartalmazó jegyzet az egészségügyi főiskolák gyógytornász szakos hallgatói számára készült.

A négy nagy fejezetre tagolt jegyzet első fejezete a biomechanika fogalmi meghatározását, a tudományok rendszerében elfoglalt helyét ismerteti. Itt ismerkedik meg a hallgató a rehabilitációs biomechanika céljaival, a gyógytorna gyakorlatok biomechanikai céljaival és egy vezérfonallal, hogyan valósítható meg a gyógytorna gyakorlatok biomechanikai céljainak kockázatmentes elérése.

A második fejezetben az emberi mozgatórendszer biomechanikájáról kap a hallgató részletes tájékoztatást.

A harmadik fejezetben a biomechanikában előforduló mechanikai alapfogalmak ismétlésszerű összefoglalása található.

A negyedik fejezet tartalmazza a biomechanikai ismeretek alkalmazását a gyógytorna gyakorlatában.

A jegyzet ismeretanyagának és az oktatási gyakorlati feladatok elsajátításával a gyógytornász hallgatók a mozgástanuláshoz, mozgástanításhoz megismerik a legfontosabb mechanikai összefüggéseket, az alkalmazáshoz pedig elsajátítják a legfontosabb mozgáselemző eljárásokat, hogy a beteg emberen történő beavatkozásuk eredményeként objektív visszajelzések alapján végezhesék mindennapi munkájukat.

A rehabilitációs biomechanika céljaként, a passzív, aktív mozgások, mozgások biomechanikai törvényszerűségei alapján az eddig inkább empirikus ismeretek objektív mérésekkel igazolt tudatos tevékenységgé válhatnak.

Az emberi mozgatórendszer biomechanikája keretén belül megismerik a hallgatók az emberi test és testrészek (szegmentek), mint geometriai testek térbeli, síkbeli mozgásának leírás módját, a passzív és aktív mozgásszervek (ízületek, izmok) működésének biomechanikai jellegzetességeit.

A mozgások leírásának mechanikai alapjai fejezetben a kinematikai törvények alapján a mechanikai mozgás fajtáival (translatio, rotatio) az elmozdulás, út idő, sebesség, gyorsulás, szögsebesség, kerületi sebesség, szöggyorsulás fogalmaival találkoznak a hallgatók. Ezek tárgyalása megalapozza a középiskolai ismeretek felelevenítésével a következő fejezet megértését. Itt ugyanis megismerik a kinematikai konvencionális és modern kutatási módszereket, melyek segítségével pl. a hosszúság és az idő közvetlen, ill. közvetett mérési módszereinek elsajátításával (optikai eljárások, mint a fényképezés, filmezés, videozás), az adatok számítástechnikai feldolgozásával eljutnak az önálló mozgáselemzések elméleti, sőt gyakorlati megvalósításáig is.

A mechanika másik nagy területének a dinamikának kinetika fejezetében megismerik a dinamikai mérési eljárásokat, melyekkel az erők, a testek kölcsönhatásai objektíven megállapíthatóak lesznek (dinamométerek,

erőplátók működési elve, mérési gyakorlatok).

A statika fejezetben az emberi test tömegközéppontja helyének meghatározása során az elméleti háttérrel és a gyakorlati alkalmazásokkal közelebb jutnak a hallgatók olyan, eddig csak fogalmilag körülírt jelenségekhez, melyek kiszámíthatóvá teszik az eddig homályos fogalmakat. Itt tárgyaljuk az emelők szerepét, működésüket, különböző megjelenési formáit az emberi szervezetben.

A jegyzet következő felében testtájékok főbb ízületeinek működésével kapcsolatosan megismerik a hallgatók a boka, a könyök, a váll, a csípő, a térd ízületekben, az ágyéki gerinc működésében a külső forgatónyomatékok és az

ezzel egyensúlyt tartó izomerőnyomatékok nagyságának mérési módszereit, az ízületekben keletkező reakcióerők nagyságának kiszámítási eljárásait.

A csigás erőfejlesztő gépektől a legmodernebb izokinetikai erőfejlesztő és mozgásdiagnosztikai gépek használatával kapcsolatos biomechanikai ismereteket itt sajátíthatják el, arra az időre felkészülve, mikor hazánkban is elterjednek ezek a műszerek.

Az emelések ergonómiáját az ágyéki gerincoszlop működésének tárgyalásakor beszéljük meg, kiszámítva azokat a kompressziós, ill. nyíró erőket, melyek a discusokat terhelik meg.

A jegyzetben immanensen benne

van a lehetőség arra is, hogy ne csupán ismeretsajátítási szinten találkozzanak a hallgatók e fontos területtel, hanem gyakorlati foglalkozásokon, önálló projektek kidolgozásával, vagy a jobbak diákköri munkájával, az oktatók és a hallgatók közös munkájával a gyógytorna biomechanikájának új, eddig még fel nem derített fejezetei is napfényre kerüljenek.

A következőkben néhány mondatot idézünk a lektori véleményekből.

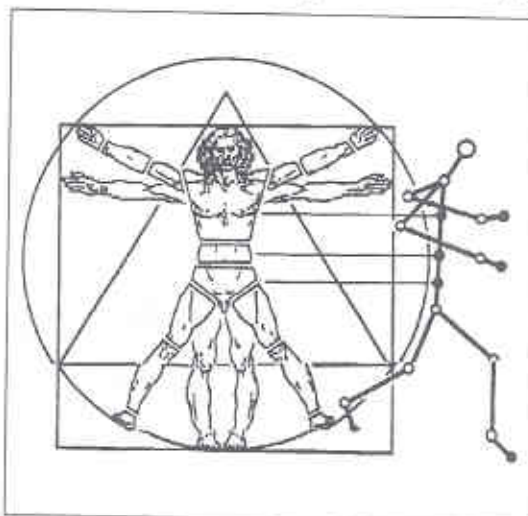
Dr. Bretz Károly kandidátus összefoglalásként úgy véli, hogy "... a könyv túlnő azon az olvasói körön, melyet a címében definiál. E munka eredményeit célszerűen és hasznosan alkalmazhatják mindazok, akik a gyógytestnevelés, a sport, a kineziológia területén tevékenykednek, oktatnak, vagy kutatnak."

Gardi Zsuzsa a következőket írta a kéziratról lektori véleményében: "A gyógytornász, mint a mozgásszervrendszer helyreállításával foglalkozó szakember a funkcionális anatómiára építő tudását, a funkcionális anatómia viszont biomechanikai ismeretanyag nélkül hiányos. A jelen kézirat ezt a hiányt van hivatva pótolni és a rehabilitáció vonalán előzmények nélküli. Mindaddig magyar nyelven a mozgásszervrendszeri beteg mozgáskezeléséhez felhasználható ilyen szakanyag nem jelent meg. A szerző dícséretére legyen mondva, aki a sport vonalán már jelentetett meg hasonló témával foglalkozó szakkönyvet, hogy teljesen azonosulni tudott a károsodott funkcióra vonatkozó szemlélettel."

Gardi Zsuzsa lektori véleménye a következő mondatokkal zárult: "A kéziratot először jegyzet, később tankönyv formájában kiadásra javaslom. A szerző szemlélete teljesen megfelel a fizioterapeuta (gyógytornász) képzésnek."

Úi.: a 2000 példányban az AESCULART kiadásában 1994. márciusában megjelent jegyzet a zalaegerszegi kívül a budapesti és a miskolci gyógytornászok képzés tananyaga is (jelek vannak arra, hogy a szegedi képzésben is felhasználásra kerül).

Dr. Barton József

Pedagógia gyakorlat a Zalaegerszegi Egészségügyi Főiskolán

Az e tanévben indult diplomás ápoló szak curriculumuma hetente két gyakorlati órát írt elő pedagógiából, a második félévben. Az, hogy hogyan töltjük ki, mennyire lesz hasznos szakmai szempontból az adott 100 perc, a hallgatók és az oktató számára egyaránt fontos volt, hisz lehet ez nagyon unalmas, de lehet érdekes is. Így mindjárt felvetődött, hogy mivel foglalkozunk.

Annyi biztosnak tűnt, hogy semmi olyannal, nem foglalkozhatunk mely komolyabb anyagi és tárgyi feltételeket igényel.

Gyakorlatvezetőnkben e probléma már korábban megfogalmazódott, mindez tehát nem érte váratlanul. Az ő koncepciója az volt, hogy nekünk kellene hallgatóknak saját csoportunkon belül előadást tartani. A tematikát széles határok között szabta-szabtuk meg. Vafamilyen módon az egészségüghöz kapcsolódjon, így ki mit talál érdekesnek, fontosnak, aktuálisnak, különlegesnek, saját maga szerint választható témakörből. Mindezt természetesen egy komoly felkészítő órának kellett megelőznie, amikor is megismerkedtünk a jó előadás titkaival, kritériumaival. Akár a nehezen jegyezhető számadatok kerülésétől, az idegen kifejezések hanyagolásáig, mind egy-egy jótanács, melyet mindannyiunknak szemünk előtt kellett tartani, hiszen mindezek a kontroll alapját is képezték. A referátumokról vázlatot kellett készítenünk, a felkészülésnél pedig több szempontot figyelembe vettünk (pl.: a hallgatóknak az adott területen mekkora a tájékozottsága). Próbáltuk kerülni a tudományoskodó megnyilvánulást, a pongyolaságot, de ugyanakkor ott volt a mesterkélttség veszélye is. Mindezek rádöbbentettek minket arra, hogy nem is olyan könnyű egy jó előadást tartani, ennyi feltételnek legalább részben megfelelni. Volt, aki a mondanóját induktív módon, az egyedi esettől az általánosítás felé haladva építette fel, és volt, aki ennek az inverzét választotta, a deduktív módszert. Előfordult, hogy több diák is ugyanazt a témát választotta, de mindegyikünk más-más szempontból közelítette meg. Így fordulhatott elő, hogy a drog-alkohol problémakörével a prevenció és a patofiziológia oldaláról is megismerkedhettünk. A referátumok általában tükrözték az előadó személyiségét, hisz mindig az adott személytől függött, hogy mit tartott a legfontosabbnak. Volt, aki az alaposágra, más a tudományosabb előadásmódra, megint más a szemléletességre fektette a hangsúlyt. A hallgatók éltek a változatosság lehetőségével, hallgattunk az onkológiai vizsgálatokról, a stresszről, a reformkonyháról, a fogszuvasodás témaköréről, a kullancsról, az érrendszeri megbetegedésekről, a család szerepéről az egészségnevelésben, a csecsemőhalálozás problémájáról, a környezetvédelemről, az Alzheimer-kórrol - hogy csak néhányat említsünk. A heti két órán két ember tudott referálni. Így belefért a foglalkozásba egy rövid megbeszélés is a tematikáról, mely még kritikát nem tartalmazott az előzavas módszerre vonatkozóan. Erre az előadásorozat befejezése után került sor.

A sikeresség egyáltalán nem volt garantált, a kezdésnél ott lebegett előttünk a bukás veszélye. Éppen ezért volt a vége annál kellemesebb, hisz nemcsak a választott tárgykörök érdekessége emelte az óra hangulatát, de szó szerint jobbnál-jobb előadásokat is hallhattunk.

Úgy gondoljuk, hogy ennél jobban nem is sikerülhetett volna az adott idő szakmai szempontból való kihasználása, nagyon jó volt e módszer alkalmazása.

Ezt a metodikát csak ajánlani tudjuk a következő évfolyamoknak is.

*Sülez István
I. évfolyamos dipl.áp.*

Biomechanika órák

Dr. Barton József tanárunk lelkesedése és lendülete minket is magával ragadott. Az órák vidáman teltek és a tudományos megközelítés sem hiányzott. Hogy pontosan mivel is foglalkoztunk?

Megismerkedtünk egy mini videofelvevő kezelésével, szerkezetével, illetve alkalmazásával. Reméljük, a jövőben nagyobbakkal és többel is dolgozhatunk. A tanár úr megkísérelt bevezetni bennünket a számítástechnika rejtelmeibe, természetesen így a kezdetek kezdetén csak az alapjaiba. Ez feltétele a biomechanikával történő foglalkozásnak, hiszen a járás-elemzéses számítógépes programmal lehetne elkezdni és kidolgozni például egy tudományos diákköri dolgozatot.

Betekintést nyertünk ebbe az előbb említett angol nyelvű Gaitlab programba.

Munkánk értékelése a szemeszter végi gyakorlati jeggyel történt, amely három részből állt össze. Egyrészt a félév során íratott zárhelyiki jegyeiből, másrészt kaptunk egy súlypont számításos feladatot, ennek kapcsán egy általunk kiválasztott emberi alak test szegmentjeinek súlypontját kellett kiszámítani, majd ezekből - egy újabb számítás során - a teljes test tömegközéppontját. Harmadrészt cikkek fordítását kaptuk feladatul, így angolt, németet vagy akár franciát is választhattunk.

A második félévben az órák száma redukálódott, így csak elméleti foglalkozásra "telt". Ezeket követített főliákról tanulmányoztuk sematizált pálcikafigurák egyes mozgásait pl.: járást, egyszerű karemelést, összetettebb sportmozgásokat.

Az utóbbi órákon elkezdtünk forgatónyomaték, erők, erő számításokat végezni. Akik jelen voltunk az órákon, élveztek. Ezzel párhuzamosan sokszor fájó szívvel gondoltunk arra, hogy mennyi mindent lehetne tenni, ha a megfelelő műszerezettségi feltételeink meglénnének. De hát ennek megoldása, úgy gondolom, még igencsak a jövő zenéje.

Most így az év végi vizsga (kollokvium) előtt állva nagy izgalomban vagyunk. Egyfelől - természetesen - a stressz miatt, másfelől, hogy lesz-e könnyünk, (vagyis még nincs) amiből felkészülve meg tudnánk felelni.

Hát íme, minden jobban van valámi rossz, de ez semmiképp sem ronthatja el a jó részét. Örülünk, hogy tanulunk biomechanikát. Hatalmas mélységek rejlenek benne, a mozgásszervrendszeri betegek gyógyítását, rehabilitációját illetően.

UI.: A mai napon (1994. 05.09.) megérkeztek a biomechanika jegyzetek.

*Czopf Eszter
I. évfolyamos gyógytornász*

A POTE Egészségügyi Főiskola Zalaegerszegi Tagozatán megalakult a TUDOMÁNYOS DIÁKKÖR

A POTE Egészségügyi Főiskola kollégiumában 1993. szeptember 21-én közel 30 hallgató, néhány oktató (Bogáné Fatér Zsuzsa főisk. adj., Tóthné Steinhausz Viktória tanárségéd, dr. Barton László tagozatigazgató-helyettes) kezdeményező, buzdító szavaira egyhangúlag kinyilvánította, hogy megalakultnak tekinti a Tudományos Diákkört.

A TDK új Szervezeti és Működési Szabályzata ebben az időpontban még csupán alakulóban volt. A régi szabályzatból kitűnt, hogy ezek nem az egészségügyi főiskolák hallgatói számára készültek. Ezen az alakuló gyűlésen máris megfogalmazódott a főiskolai sajátosságoknak jobban megfelelő szabályzat kialakításának igénye, lehetőleg nem nélkülünk, hanem javaslataink meghallgatásával.

A TDK második összejövetelen (1993. november 2.) kezdetleges, programokat is megfogalmazó kampányharc után a tagság megválasztotta vezetését.

Titkár lett Óvári Tímea 2. évf. gyógytornász, külügyes Czopf Eszter 1. évf. gyógytornász, belügyes Járomi Melinda 1. évf. gyógytornász, gazdasági felelős Betlehem József 1. évf. diplomás ápoló hallgató.

A "vidéki elzártságból" akár az anyaintézet, akár egyéb, az ország más tájain (esetleg külföldön, a közeli egyetemi városokban) székelő hasonló szakmai intézményekkel való kapcsolat felvételének szándéka a feltételek (anyagilag) kialakításának igényét is felvetették. Ennek érdekében a POTE TDK tanárelnökeinek (dr. Ludány Andrea) javaslatára - bár megkésve - a TDK újonnan megválasztott vezetősége költségvetési tervezet összeállítását kezdeményezte a következő naptári évre (1994). A szerény költségvetés az utazások, diákszállások, működési költségek fedezését szolgálja. (A költségvetés eddig nem realizálódott!)

Ha figyelembe vesszük a POTE intézeteinek szellemi (könyvtári), anyagi (műszerezettség) és főleg emberi (témavezetők) kapacitásait is kihasználó (ill. ennek elérhető közelségében dolgozó) pécsi főiskolai szakok lehetőségeit, akkor természetessének tűnhet a feltételeinken való javítási szándék.

Tennészetesen hiányzik az induló TDK munkánkából az a tradíció, ami ugyancsak inspirálja az egymás nyomába lépő évfolyamok legjobb hallgatóit. Az intézetben maradás vágya, a teljesítmény-elven, a szabad verseny alapján történő oktatói utánpótlás kiválasztása mindig hajtóereje egy oktatási intézménynek. A zalaegerszegi tagozaton ezekből az érdeklődési viszonyokból is fakadó készítmények még nem alakultak ki, de kétágtelen, hogy megteremtésük nem halasztható tovább.

Szeretnénk földrajzi helyzetünket is kihasználni, amikor TDK-s munkakapcsolatok kialakítását tervezzük a grázi és a ljubljani orvostudományi egyetemekkel. Ezek munkatervi programjait ugyancsak költségvetési terveinkbe kell foglalni.

Az indulás pillanataiban tudtuk, hogy nem számíthatunk látványos, azonnali sikerekre, hanem alapos, szívós munka vár a TDK vezetőségére. Nem "patyomkin-falut" akarunk építeni, hanem a szakmai specialitásokat figyelembevevő értékes, a felsőoktatás magasabb színvonalának megfelelő munkákkal szeretnénk hivatásunk értékeit elismertetni.

Énnek az alapozásnak felült meg a majd minden héten megrendezett TDK ülésünk sorozata. A meghívott előadótól főleg arra várt a hallgatóság választ, hogyan lehet nekivágni az "önálló", tudományos eredményt ígérő TDK-munkának. Helyes megvilágítást kapott a témavezető és a hallgató "közös" munkája, a kölcsönös érdeklődésen alapuló etikus munkakapcsolat. Választ kaptak a hallgatók arra, hogy a témavezető és a téma kiválasztása milyen indíték alapján történik, a téma feldolgozása hogyan, milyen technikákat követve valósul meg.

Sokat jelentett a személyes TDK-s élmények megbeszélése, miként indult el a POTE Élettani Intézetében egy Grastyán-, egy Endrőczy-tanítvány (Győri, Laky, Tárnok főorvosok)? Mit jelent a munkatársi kapcsolat a tanár-diák viszonyban?

Az is nyilvánvalóvá vált, hogy ki kell használnunk a meglévő adottságainkat. Meg kell ismerkedni az eddig zárva tartott számítógépes terem nyújtotta lehetőségekkel, hogy a táblázatkezelő, a grafikonokat tökéletesen előkészítő szövegszerkesztő programokkal ne akkor találkozzon először a hallgató, mikor már körmére ég a záródolgozat beadási határideje.

Az első év befejeztének közeledésével azt mondhatjuk, hogy már vannak biztató, a siker reményét is megcsillantó jelek.

Több kérdés merült fel a TDK vezetésére és a tagság részéről, így például:

- Mi a feladata a belügyesnek?

- Amikor egy szervezet kialakul, helyes a munkamegosztás elve alapján a feladatokat "személyes felelősség" alapján kiadni. Egy ilyen feladat lennie a hasonló társintézményekkel (Haynai I. OTE budapest, miskolci), a SZOTE egészségügyi főiskoláinak gyógytornász-képző szakjai) a kapcsolatok felvétele, a már jól működő TDK munka tapasztalatainak átvétele, egymás munkájának megismerése, a gondok közös megbeszélése, a megoldások közös keresése.

Ezt szerveznék meg a belügyes, nem kihagyva a szorosán vett társintézményeken túl a hazai rokonszakmákat is, mint pl. a tanárképző egyetemek (MTE, ELTE, JPTE) főiskolák testnevelés tanárképző szakjait, ahol pl. szoros találkozási pontként a gyógytestnevelés problémákra jöhet szóba stb.

- Tudnak-e a Tájékoztatóban összefoglalt TDK témákról a "témavezetők"?

- Ez a kérdés érdekes módon többször felmerült a felsőbbévesekkel való beszélgetések során. Ha ez így pontosan homályos is maradt (a címek egyeztetése a főorvosokkal történt) a hallgató jelentkezésekor ez tisztázódhat. Azt is meg kell értenünk, hogy a kórházi

Békét a Földdel

munkákkal terhelt fiatalabb és idősebb kollegák nem mindig naprakészek, az információáramlás akadózhat.

Ezzel kapcsolatosan éppen a napokban kérdeztem meg néhány harmadéves hallgatót, miért nem jelentkeztek az 1994 márciusában a POTE házi TDK konferenciáján előadással? A már beadás felé közeledő záródolgozatuk anyaga biztosan összeállt, ennek egy részterületével felléphetnek volna. Az első válasz az volt, hogy jé, erre nem is gondoltunk. A következőkben viszont elmondták, hogy a Tájékoztatóban TDK témaként szereplő címek nem voltak azonosak az ő témáikkal. Ebből kiderült, hogy a merev szabályozottságban rögződött gondolkodás bénító erejű is lehet.

- *Mi a helyzet a diplomás üpolók TDK témáival kapcsolatban?*

- Ezek nyilván nem jelenhettek meg az elmúlt évben kiadott Tájékoztatóban, de hiszünk benne, hogy a szak oktatói a következő Tájékoztatóban már összeállítanak egy listát.

- *A TDK-s tagnak van-e lehetősége pl. a körházi osztályokon megjelenni, használni a műszereket, laboratóriumi hátteret igénybevenni stb? - hungzott el a következő kérdés.*

- A válasz természetesen igen. Csak az a furcsa, hogy ez egyáltalán kérdésként felmerülhet. Az az érzésem, hogy az indulási nehézségekkel küzdő intézményünk az elmúlt három évben erre nem tudott elég időt, energiát fordítani, hogy legalább az információk közkinccsé váljanak.

- *Mi a helyzet a TDK külföldi kapcsolataival?*

- Nagyon szeretnénk az "Európához közeledésünket" élővé tenni, helyi adottságaink (Grázhoz, Ljubljánához közelebb vagyunk, mint Pécshez, vagy Budapesthez!) erre különösen alkalmassá is tennének. Hogy ez miért nem valósul meg? Kísérleteink voltak pl. egy grázi intézet tanulmányozásának megszervezésével, de kiderült, hogy rossz ajtón kopogtattunk, az évi költségvetési tervezésben pedig még nem szerepelt ez a tétel, egyébként is nehézségbe ütközik az időpont megválasztása, mert oktatási napon ez nem lehetséges, szombaton és vasárnap pedig a "sógorok" nem velünk kívánják tölteni a hétvégi pihenőjüket. Az igazi megoldást szerintem a pályázatok elnyerése jelentheti.

- *Azám, mi van a pályázatokkal?*

- Az egyik legbiztosabb pályázatunk a TEMPUS. A milánói Centro di Biologiae genetica, a rotterdami Erasmus Egyetem, valamint a liverpooli John Moores Egyetem biomechanikai, rehabilitációs kutatóintézetei hivatalosan is kifejezték együttműködési szándékukat, az év júliusában várjuk a brüsszeli és a hazai döntést. A terveinkben kölcsönös hallgató- és oktatócsere, továbbképzési kurzusok szerepelnek. Sajnos az egyetemekre kitalált HUMSIRC programokba nem csatlakozhatunk, és továbbra is kérdéses a TDK támogatás költségvetési szerepeltetése. Ehhez viszont hozzátémém, hogy a hallgatói részvétel kemény szűrés után (nyelvi, tanulmányi, TDK-munka) versenyzetetés alapján képzelhető el, nem úgy mint a szegedi IPSA konferencián való részvétel (nyelvtudás nélkül!).

Az ISA Summer School programja egyébként egy ígéretes lehetőség. Ugyan nem teljesen a TDK kompetenciájába tartozik (de tartozhat), intézményi támogatás egyelőre nem látszik, vagyis egyéni kapcsolatteremtéssel, esetleg a HOK szervezésével, menedzselésével lebonyolítható külföldi nyári hasznos turizmust jelenthet.

dr. Barton József és Czopf Eszter

A WHO szerint az egészség a teljes testi, lelki és szociális jólét állapota. Úgy gondolom, hogy az egyén egészségéhez szorosan hozzákapcsolódik a természet, a környezet "egészsége" is. Ezért örültem nagyon, mikor olvastam egy német programról, melynek címe: "Véget kell vetni a Földdel viselt háborúnak!"

Talán Te is tudsz tenni valamit ezért a hatalmas élőlényért, a Földért. Olvasd figyelmesen a "békeszerződés" pontjait!

1. Mindent megteszek, hogy a levegőt ne szennyezzem.

Kerülöm a fölösleges autózást, gyakrabban veszem igénybe a tömegközlekedés eszközeit, s inkább kerékpározom vagy gyalog járok, ha tehetem. Ha autóba ülök, nem vezetek gyorsabban 120 kilométernél, és autóm katalizátoros lesz.

Hajtógáz-spray-veit nem élelem.

2. Mindent megteszek, hogy ne szennyezzek és ne pazaroljak vizet.

Kevesebb vizet fogyasztok. Környezetbarát mosó- és tisztítószereket vásárolok és takarékosan hasznosítom. Az olyan mérges anyagokat, mint lakkok, olajok és gyógyszerek, különleges szerként kezelem.

3. Mindent megteszek a talaj és talaj védelmére. Munkám során és szabadidőmben is tekintettel leszek a természetre. Nem szemetelek a földben.

4. Mindent megteszek energiafogyasztásom korlátozására és a nyersanyagokkal takarékosan bánok.

Csakis energiatakarékos készülékeket vásárolok, de elektromos áramot fogyasztó készülékkel csinájak bánok mindenképpen. Hűszigeteléssel és csökkentett szoba-hőmérséklettel korlátozom energiahasználatomat.

5. Mindent megteszek a növényvilág sokszínűségének megőrzéséért.

Kertemet, erkélyemet a lehető legtöbbféle növényvel telepítem be. Gyomirtószert nem alkalmazok. Védett növényeket nem lépek le.

6. Mindent megteszek az állatok védelmére. Ezentúl nem vásárolok olyan termékeket, (szürmét, elefántcsontot, krokodilbőrt), melyekért veszélyeztetett állatfajtáknak kell tovább pusztulniuk. Állatkísérletekben tesztelt szépségápolási szereket nem veszek. Házi- és hásonállatokat természetük követelményeihez igazodóan tartok.

7. Mindent megteszek az egészséges táplálék természetese és értékesítése érdekében.

Olyan élelmiszerekre szorítokozom, amelyek természetese ellenőrzöttén vegyszermentes. A főmege állattenyésztes termékeiktől tartózkodom. Lehetőleg a természetnél vásárolok az élelmet.

8. Mindent megteszek, hogy kevesebb hulladékkal legyen dolgom.

Kerülöm a szükségtelen csomagolást. Válogatom a szemetet. Italokat csakis betétes üvegben vásárolok és nem műanyag csomagolásban.

9. Mindent megteszek, hogy kevesebb lármát okozzak.

Lehetőleg zajtalan gépekkel és készülékekkel dolgozom, és tekintettel leszek felebarátaim nyugalmaára. A folytonos rádiózást és televíziózást abbahagyom.

10. Mindent megteszek, hogy természetbarát fogyasztó legyek.

Csupán olyan termékeket vásárolok, amelyek a lehető legkevesebbé terhelik a természeti környezetet. A termelőket vásárlási szokásaimmal igyekszem rászorítani, hogy környezetbarát árut kínáljanak. Elvégre a vevő a király.

11. Mindent megteszek, hogy ezeket a pontokat

vállalhasam mindennapi életemben.

Szüntelenül igyekezni fogok, hogy az ellánállást (akár a magamét) legyűrjem, barátaimat és ismerőseimet a esatlakozásra buzdítsam, hogy békénket minél többen kössük meg a Földdel. Olyan jövőt akarok, amit megérem érdemes.

Hiszen Földünk csak egy van!

Tudom jól, hogy ezzel a probléma egy részét oldhatom meg csupán. Azonban milliók gondolkodnak már így - ezért újból reménykedem.

Programmal kapcsolatos információk még:

Theo Krönert

Frieden mit der Erde Brandhöfle 1, 7061

Kaisersbach

Tel.:07/1842/2166

Járomi Melinda

I. évf. gyógytornász
hallgató

“CSAK A DERŰ ÓRAIT SZÁMOLOM...”

A diákélet néhány vidám epizódja

Állt a bál.

A Természet legféltelenebb, legvidámabb “évszak-gyermeke”, a Tavasz, gyakran űz tréfát az emberrel. Első lehetőségétől mindjárt jobb kedvre derülünk, ünneplő ruhába bújnak a hétköznapiak. Tavasz-várásunknak, önfieledt örömlünknek szerettünk volna hangot adni azzal, hogy mi rendhagyó módon márciusban farsangoltunk.

Tanulócsoportunk vállalta a szervezést, a műsor összeállítását, s arról is gondoskodott, hogy a dús szellemi táplálékok mellett a résztvevők nyomra egyéb étkekben se szenvedjen hiányt.

Vizsgaszegzon

1. Május 23 - június 30.

Ez a két dátum magáért beszél. Az augusztus végéről ne is szóljak.

A kiirt vizsganapok sok fejtörést okoztak, hogyan tudnánk a 6 vizsgánkat (3 szög, 3 koll.) ebben a röpké 5 hétben megéjteni. Emellett még gondot jelentett a kis létszámú tanerő nagy számú elfoglaltsága is. Úgy tűnik, non-stop vizsgák elé kell néznünk!

Mindézen túl még a nyár felét is csak az ablakon belülről tudjuk átélni, átvészelni. Közben a stressz tombol, nekünk pedig nincs időnk kimenekülni a “tudomány fellegvárából”.

Vizsga előtt közvetlenül a toalett kabinjai megtelnek szakszűkeket végzőkkel, hogy az ajtóban megélné egy papír-szeres.

Ha végeztél a vizsgával, don't worry, van még elég!

Egyszer csak azt veszed észre, hogy kifulladtál és nem működik az egész!

2. Ném húzom az időt, mert megunjátok az egész szövegelsémet! Most egy második felfogást vázolok fel, egy a Reader's Digest-ben megjelent cikk segítségével. Nem próbálom meg átteni magyar nyelvre, olvaszatok eredetiben! (Ha nem tudtok angolul, kérjétek tolmács-szűkeket!)

Years ago I signed up for a hospice training program to work with terminally ill patients. One of my instructors was Frances, a retired nurse who volunteered at several hospices. I asked to help out as an aide, and she agreed. She took me to visit a 76-year-old man whose colon cancer had spread through his body. Except for his bright brown eyes, Roy looked like a skeleton. “Ah,” he joked when we first met, “someone who’s as hard as I am. We should be able to relate.” After only a few visits, however, Roy began to grumble about my “attitude” - how I never laughed at his jokes. And that was true. I had learned early that life could be cold, unpredictable and painful. It was difficult for me to believe I could, or even should, lighten up. So I had spent most of my life hiding behind a phony grin.

One afternoon Frances left Roy and me alone. Helping him back from the bathroom, I saw his face knotted in pain. “Your doctor’s coming soon,” I said to distract him. “Maybe you want me to help you out of those Mickey Mouse

pajamas and into something more respectable.”

“I like these pj’s,” he whispered. “Mickey reminds me that I can still laugh a little, which is more than the doctor has ever dare. Maybe you should get some pj’s with Goofy on them.” Roy laughed; I didn’t. “Young man,” he continued, “you’re one of the most depressing people I’ve ever met. I’m sure you’re a nice person, but if you’re here to help, it ain’t working.”

This made me angry and sad and, to tell the truth, afraid. After that, I stopped working with Roy and finished the hospice program in a half-hearted daze. On the final day of class, Frances told me that Roy had died. “He asked me to give you this,” she said, handing me a paper bag.

Inside, wrapped in clear plastic, was a T-shirt emblazoned with the grinning face of Walt Disney’s Goofy. The attached note read: “C. W.: Put on this shirt at the first sign you’re taking yourself too seriously. In other words, wear it all the time.

Roy.”

Now I laughed. At that moment, I realized what Roy had been trying to tell me: humor wasn’t just a joke now and then it was a basic survival tool and one I desperately needed in my life. We all need to laugh more, and to take ourselves - even our pain - a bit less seriously. Humor can break the tension in a family or business crisis. It can lighten the ordeal of lying in a hospital bed, crowding into an elevator or waiting forever in a checkout line.

Over the years I’ve seen friends, business contacts, and hospice patients use humor to help them face some of life’s most stressful situations. Their techniques can be learned by anyone. Practice these skills, and soon they’ll become part of your daily life, as they’ve become part of mine.

C. W. Metcalf is a consultant to Fortune 500 companies on the role of humor in management. Roma Felible is his wife and business partner.

Két gyökeresen más megközelítés az élethez, gondolkodjatok el rajta és lighten up!

Fendrik Katalin
Zalaegerszeg
I. évf.

A bál jelmezes felvonulással kezdődött. Akit eddig éjszakánként nyugtalan álmok gyötörtek, annak nem okozott különösebb megrázkódtatást a Drakula grófnővel való személyes találkozás. Annak a jámbornak pedig, akinek lelki békéjét a gyermeki lét dimenziója teremti meg, nosztalgizáló természetét az övadások vídám csoportja bővítette el.

Gitárkíséret mellett kegyelettel emlékeztünk meg első vizsgaidőszakunk el- és kimúlásáról, kancsal és félímekben fojtottak haláluk fölötti bánatunk, amikor egy-egy vizsga érdemeiről eképpen borongtunk:

Ápolástan:

Ápolástan ítételek
megzavarták léteimet.
Hogy' jelentsék beteget,
Nincs diagnózis, se lelet,
Ez csak lámpa láz lehet!

Anatómia:

Csontom zörög, sorvadok,
Szüntelen csak magolok.
Koplatáimra kárhozzatva,
Csontjaimról puskázhatom.
Refr. Ő, a tomporom, ő a tomporom!

Biokémia:

Minden lúgot szeretek,
Ezzel fertőtleníték.
labor omnia vincit!
Tudja ezt most mindenki.
A teremben fut a gőz,
Aki győzi, szappant főz.

Élettan:

Kerosem, kutatom, kavarom,
hol vagy, megálmódott számlapom?
Halmokban heverő papírok,
Ennyi izgalmat csak kibírok,
Hisz majd egyfolytában lazítok.

A program további részében a "fele sem igaz" játékosai szórakoztatták a közönséget, mert hogy a versenyzők - Bor Virág (alkohológus), Fejes Elek (vitaszakértő) és Vizi Pálma (viziológus) - felkészültségéről és szakértelméről nem lehetett senkinek sem kétsége.

A vídám este egy olyan programmal fejeződött be, amelyet a tudományos fogalmazás "egy vízszintes irányú vágy függőleges kifejeződése"-ként definiál, de a köznyelv csak egyszerűen "tánc"-nak emleget.

*Raprecht Mariann
1. éves diplomás ápoló hallgató*

Diák 1/2 nap

Főiskolánk történetének immáron második diáknapját hozta el nekünk ez a hónap. Igaz ugyan, hogy e nap az előkészületek folyamán sajnos felére zsugorodott, így csak a délutánt vehettük birtokunkba. Mégis sikerült igazán tartalmasan, vídáman és emlékeztetesen eltöltenünk ezt a pár órát.

Kis csapataink jóllakottan érkeztek meg a tornaterembe, hogy néhány perc múlva lelemé-nyességüket, ügyességüket és eredeiségüket összemérve vetélkedjenek egymással. Minden kezdet nehéz. Ez esetünkben is igaznak bizonyult, ám a jókedv nem várattot magára sokáig, s a játék izgalmára hamarosan mindenkit magával ragadott.

Vetélkedőnkre megidéztük a görög mitológia nagy alakjait is, nevezetesen Aszklopionszt, Pallas Athénéit és Aphroditéit, kikhez oly szívhezszólóan fohászkoztak diáktársaink, lévén ez volt az első feladatuk. Elgondolkodtatóbb elméleti és játékos ügyességi feladatok váltották sorra egymást. Hallgatóink átalakultak e rövid időre írókká, költőkké, s nem utolsó sorban színészekké, mert szerzeményeiket természetesen elő is kellett adniuk. Igazán nagyszerűek voltak! De feltétlenül szólnunk kell jósnőinkről is, kiknek előrejelzése szerint az idei anatómiai szigorlatok jegyei többszörösen görbülni fognak. Reméljük, ezek az információk magasabb "szellemi" régiókba is eljutnak.

Vendégünk volt a jó öreg Vitéz Váz Samu is, aki imlva-pimlva hallgatta a hozzá intézett szerelmi vallomásokat, szegénynek majd ellágyult belé mind a 206 csontja. Megtudhatjuk továbbá, milyen finom a rizs fogpiszkálóval, s a sajtotalléer röptében. S ha valakinek tornaórára nem jut szőnyeg, nem kell bánkódnia, hisz mint utóbb kiderült,

akár 15-en is elférnek rajta. Bátrun állíthatjuk, hogy az általunk készített reklámokat bármely TV csatorna megírgyelhetné. Nem maradhatott el a kötélhúzás és a lufifújó bajnokság sem. S mindezek zárásaként zenészerzői hajlamukat is kibontakoztathatták a résztvevő csapatok. A zsűrinek, mint általában, most is rendkívül nehéz volt igazságosan pontoznia. De sikerült, s az eredményhirdetést követően egy fergeteges táncházon vehettünk részt. No, itt azán betekinthettünk a népzene és a népitánc rejtelmeibe olyannyira, hogy cipőnk másnap sarkalásra szorult.

Mindent összevetve, akik ott voltunk, valószínűleg nem felejtjük el ezt a délutánt. Végezetül szeretnénk köszönetet mondani mindazoknak, akik lehetővé tették, illetve segítettek, hogy ez a diák-délután létrejöhetett. Őszintén bízunk abban, hogy az elkövetkezendő tanévekben ez a diák-délután egy teljes nappá, utam bozsa' napokká bővíülhet.

Hiszen ezek azok az alkalmak, melyek a diáköveket igazán maradandóvá teszik.

*Juhász Katalin
II. évfolyamos
gyógytornász-hallgató*

Hippokratész helyett Aszklépiosz

A főiskola alsó évesének hallgatói önkormányzata hagyományt teremtő szándékkal rendezte meg a végzős gyógytornászok rendhagyó ballagását. A könnyes, virágillatos, szokványos ballagás helyett derűs percekkel tették emlékezetessé a harmadévesek búcsúzását. Az önfeloldó hangulatból talán megéreztet valámint a búcsúeszkű szövege, amelyben Hippokratész helyett természetesen Aszklépioszra tettek fogadalmat a ballagók:

- Én fogadom, hogy a sikeres diplomázás után igyekszem elfoglalt helyemet az egészségügyi ellátás hierarchiájának alsó fokán.

-Ebből a pozícióból küzdeni fogok a lehető legkisebb bérezésemért.
- Minden alkalmat megragadok, hogy túlórázhassak.
- Elkövetek mindent a 3 műszak bevezetéséért, a szabad szombat megszüntetéséért.

- Az osztályra érkező gyógytornász hallgatókat hangos köszönéssel, önfeloldó örömmel és meleg kávéval fogadom.

- Diploma munkájuk megírásában önként segídek.

- Minden hónapban munkanaplót vezetek, melyet a megadott határidőre vagy után iskolám tanulmányi osztályára továbbítok.

- A betegek kezelési tervét nem kévelem össze.

- Kórházban a műszaki baleseteket a minimumra csökkentem, igyekszem beiktatni a magasfeszültség és az elektróda közé a gépet is.

- Szívinfarktusos és intenzív terápiára szoruló betegek rehabilitációját önként és kizárólag egyedül vállalom.

- Aktívan részt veszek a tudományos munkában.

- Fejleszttem műszaki ismereteimet, hogy a készülékek javítását magam el tudjam végezni. Pl. CF, ultrahang, rfg.

- És nem különben fogadom, hogy betegektől nem fogadok el paraszolvenciát, sőt hálapénzt sem.

-Kezelésükért még én ajánlok fel pénzüsséget! Aszklépiosz engem úgy segíjen!

Zahola Tamás

I. évfolyamos gyógytornász

dr. Barton József

(igazgatóhelyettes úr

POTE Egészségügyi Főiskola Zalaegerszeg

Kedves Igazgatóhelyettes Úr!

A testnevelés és sport tudományos megalapozásában saját szakterületén kifejtett munkásságának ismeretében tisztelettel felkérem Igazgatóhelyettes urat, hogy szíveskedjék közreműködni a Magyar Testnevelés- és Sporttudományos Tanács (MTSTT) munkájában.

Az MTSTT az OTSZ elnökének társadalmi alapon működő tudományos tanácsadó, véleményező és javaslattevő testülete. Igazgatóhelyettes úr értékes tapasztalatai nagy segítséget jelentenének a Tanács tevékenységében, ami egyúttal közös érdekünket - a testnevelés- és sporttudomány fejlődését - is szolgálja.

A Tanács működésére és a további teendőkre vonatkozóan dr. Mónus András osztályvezető (131-0983; 112-1026) ad tájékoztatást.

Budapest, 1994. március 9. Melléklet : 2 db

Üdvözlettel:
(Galló Rézsi)

HÍREK HÍREK HÍREK

5. Szakmai nap a gyógytornász szakon

1994. április 22-én szakmai napot szerveztünk a régió gyógytornászainak. A hat előadásból álló programon a II.-III. éves hallgatók is résztvettek. A megjelent gyógytornászok között a III. évesek 13 hetes gyakorlatát vezető gyógytornászok is jelen voltak. Programunkat kettős-céllal állítottuk össze:

Egyrészt az előadások a szakmai továbbképzést szolgálták, másrészt a klinikai gyakorlatot vezető kollégákkal akartuk megismertetni és megvitatni jövőbeli elképzeléseinket.

Az egyik meghívott előadó Mészáros Lászlóné gyógytornász az Országos Baleseti Intézetből három témáról beszélt. Ezek közül legnagyobb sikert a "PNF technika alkalmazása a traumatológiában" c. elméleti és gyakorlati előadása aratta.

Gróf Albertné tagozatunk diplomás ápoló szakának tanársegéde a gyógytornászok számára is jól adaptálható előadást tartott.

"Szakmai gyakorlat előkészítése, elő- és utómegbeszélése"-címmel.

"Szakmai gyakorlat feedback"-je címmel Bogáné Fátér Zsuzsa és Tóth Klára ismertették a tesztlapokat. Egyrészt a hallgató tölti ki a gyakorló területéről és az oktatójáról, másrészt a gyakorlatvezető a diákról és a főiskolai oktatójáról.

A kérdéseken keresztül ellenőrizhették önmagukat is.

A hallgatóság részéről több kérdés merült fel. Pl.: Milyen vonzata van, ha egy diákról több helyen olyan vélemény alakul ki, hogy nem alkalmas a pályára, vagy a kérdőíven megfogalmazott kritériumok mennyire szakadnak el a realitástól.

A létezőnörögztő (ven megkérdeztük a hallgatóságot, hogy milyen témában szeretnének továbbképzést illetve előadásokat hallani.

Sokat érdekelnének traumatológia, ortopédia továbbá belgyógyászat, intenzív terápia, BOBATH-módszer, manuális terápia, elektroterápia témái iránt.

A szakmai nap sikeresen felbuzdulva elterveztük, hogy negyedévente rendeznünk hasonló előadásorozatot a kívánt témákból.

Tóthné Steinhauz Viktória
tanársegéd

A Zalaegerszegi tagozat

1. Emlékeztető pesti színházlátogatáson vettek részt a főiskola hallgatói és oktatói. Április 25-én a Végyszínház West Side Story c. előadását tekintették meg.

2. Magyar Mentésügyi Tudományos Társaság VII. Vándorgyűlésén Szombathelyen 1994. április 7-8-9-én Müllerné Szögédi Ildikó tanársegéd vett részt.

3. A Prof. Joyce Colling, valamint Mrs. C.T. Wilson által vezetett, Szombathelyen 1994. május 5-én megtartott Workshopon tagozatunkat Müllerné Szögédi Ildikó tanársegéd képviselte.

HÍREK HÍREK HÍREK HÍREK HÍREK HÍREK HÍREK HÍREK

ÚJ SZAK - TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS

A társadalmi és gazdasági változások szükségessé teszik az egészségügy és a társadalombiztosítás átútemezését mind strukturájában, mind a szolgáltatások mennyiségében és minőségében, mind finanszírozásában. Mindez olyan szakemberek képzését is feltételezi, akik megfelelően képesek egy-egy egészségügyi intézmény menedzselésére, az új egészségbiztosítási rendszer előírásai szerint a biztosító által nyújtott szolgáltatások ill. elszámolások itanyítására, szakmaiságot garantáló eredményes intézményi működésre.

Mindezek érdekében széles körben megkezdődött a menedzser képzés, a nyíregyházi főiskolán elindult az egészségügyi informatikus képzés, illetve előkészületben van az egészségügyi üzemgazdálkodás képzés. Ezen szakemberek elsősorban az egészségügy ilyen irányú feladatainak megoldására lesznek képesek, míg a biztosító /Egészségbiztosítás/ számára ilyen speciális képzettséget nyújtó felsőfokú képzés, amely az egészségügy specialitásaival örvözve nyújtja a biztosítói, gazdasági, informatikai ismereteket - nem létezik.

Felismerve ezt az igényt, a POTE Egészségügyi Főiskola Zalaegerszegi és Pécsi Tagozata be kívánja tölteni ezt az űrt, felvállalva a felsőfokú egészségbiztosítási szakemberek képzését.

Az Országos Egészségbiztosítási Pénztár /OEP/ és a Pécsi Orvostudományi Egyetem együttműködési megállapodása alapján a POTE Egészségügyi Főiskolája Társadalombiztosítási Szak Egészségbiztosítási Szakirány indítását vállalja az 1994/95-ös tanévtől levelező tagozaton.

Az oktatás költségeihez és a tudományos kutatáshoz meghatározott összeggel járul hozzá az OEP, így a levelező tagozatra az OEP országos központjában és megyei igazgatási szerveinél dolgozó munkatársak nyernék felvételt.

Az 1995/96-os tanévtől - a Művelődési és Közművelődési Minisztérium jóváhagyása esetén - nappali tagozatos képzésre is vállalkozunk.

A képzés célja olyan okleveles társadalombiztosítási szakemberek kibocsátása, akik

- képesek a legújabb tudományos eredmények birtokában az egészségügy, illetve az egészségbiztosítás bármely területén, illetve a hozzájuk kapcsolódó szervezetben, intézményekben a gazdasági biztosítói, illetve adatszolgáltatási tevékenységek ellenőrzésére, elemzésére,
- tájékozottak az intézmények közötti információáramlás fő vonalairól, adatszolgáltatási kötelezettségekről,
- ismerik a társadalombiztosítás, a betegségbiztosítás rendszerét, a finanszírozási módokat, az ehhez kapcsolódó adatszolgáltatási kötelezettségeket,
- képesek az egészségbiztosító intézményei tevékenységének szervezésére, irányítására
- ismerik a számítástechnika alapjait, rendelkeznek a gazdasági információk elemzéséhez szükséges matematikai, statisztikai ismeretekkel,
- képesek az egészségügy működésében keletkező információk rögzítését, tárolását, visszakeresését és célszerű kiértékelését végző számítógépes rendszerek üzemeltetésére és a korszerű informatikai módszerek alkalmazására,
- rendelkeznek alapvető biológiai, egészségügytudományi ismeretekkel.

Ennek az célnak az elérését szolgálják a képzés tudományterületei:

- egészségügytudományi ismeretek /az-összefoglalás 20,4%-a/
- gazdasági ismeretek /18,7%/
- informatika /12,5%/
- társadalombiztosítás /18,2%/
- társadalomtudományi ismeretek /6,9%/
- kiegészítő ismeretek és /nyelv/ /23,3%/

Az első négy félévben az alapoó tantárgyak oktatása folyik az egészségügyi ismeretek, a gazdasági ismeretek és a számítástechnika területén.

Az 5. félévtől kezdődik a szakmai tantárgyak oktatása az egészségügytudományi ismeretek, a gazdasági ismeretek, az informatika és az egészségbiztosítás területén.

Az értelmiségi képzést szolgálják a társadalomtudományi és a kiegészítő ismereteket nyújtó tantárgyak.

Az oktatás elméleti és gyakorlati órákból, szeminariumokból áll.

A 7. félévben 4 hetes szakmai gyakorlat zajlik kórházban, a 8. félévben 6 hetes szakmai gyakorlatra kerül sor egészségbiztosítási intézményben.

A záróvizsga részei:

- szakdolgozat készítése és megvédése /a társadalombiztosítás, az informatika, vagy a gazdaságtan adott problémaköréből/
- szóbeli vizsga /általános ismeretekből, valamint a társadalombiztosítás, informatika, gazdaságtan szakmához kapcsolódó speciális ismereteiből/

A szak indításához az oktatás minőségi szintjét garantáló személyi feltételek a Zalaegerszegi Tagozaton biztosítottak.

A szakvezetői feladatokat ellátásait dr. Mészáros Lajos kandidátus, címzetes egyetemi docens, a Zala Megyei Kórház osztályvezető főorvosa vállalja. Szaktanácsadóként segíti a szak indítását dr. Weiszenbergerné dr. Dobos Márta, az Országos Egészségbiztosítási Pénztár Humánpolitikai Főosztályának vezetője.

Az oktatást a szak indulásakor a meglévő főállású és mellékállású oktatóink mellett többnyire óraadó oktatókkal tudjuk megvalósítani. Az egészségügyi ismeretek és az informatika körébe tartozó tantárgyak esetében a Zala Megyei Kórház szakemberei, a gazdasági ismeretek körébe tartozó tantárgyak esetében a Pénzügyi és Számviteli Főiskola Zalaegerszegi Intézetének oktatói, a társadalombiztosítás körébe tartozó tantárgyak esetében az Országos Egészségbiztosítási Pénztárból a tényleg elismert szakértői lesznek segítségünkre. A működés során lehetőséget látunk arra, hogy kialakuljon egy többségében főállású szakemberekből álló oktatógárda.

A szak indításához a tárgyi feltételek biztosítottak. Meglévő előadói terminket, szaktantermeket /laboratórium, demonstrációs kórtér, számítástechnikai terem, tornaterem/ a társadalombiztosítás szak hallgatói is igénybe vehetik.

További fejlesztést, beruházási igényel a tanterem- és a kollegiumi férőhely bővítése, valamint a számítástechnika-informatika oktatás eszközigényének kielégítése.

Keméljük, hogy az új szak indításával elősegíthetjük az új egészségbiztosítási rendszer tudományos igényű művelését. Szeretnénk az Országos Egészségbiztosítási Pénztárral együttműködve közös kutató és tudományos tevékenységet folytatni, egészségbiztosítási kutató-csoportot működtetni.

dr. Ábránám Istvánné
tanulmányi főelőadó

HÍREK HÍREK HÍREK HÍREK HÍREK HÍREK HÍREK HÍREK

SZOMBATHELYI HÍRCSONKOR

1994. április 18-án a Kaposvári Tagozat vezetője és az ottani védőnői szak vezetői, munkaértekezlet keretében találkoztak a Szombathelyi Tagozat védőnői szakjának oktatóival. A megbeszélésen a nyári-gyakorlatok lebonyolításának korszerűsítését készítették elő, melyet az Igazgató Tanács is jóvá, praktikusnak tartott.

A Haynal Imre Egészségtudományi Egyetem Egészségügyi Főiskolai Kar Tudományos Diákköre XVII. konferenciája 1994. április 27-28-án került megrendezésre, amelyen a Védőnői Szak hat hallgatója szerepelt. Munkájuk elismeréseként mindannyian dícsérő oklevelet kaptak.

1994. április 30-án a Védőnői Szak harmadéves hallgatói befejezték területi és szakmai gyakorlatukat. Az oktató védőnők visszajelzése alapján a hallgatók kiváló, illetve jó minősítést kaptak. Külön kiemelték a védőnőjelöltek elméleti felkészültségének magas színvonalát.

1994. május 3-án a Védőnői Szak végzősei három bizottság előtti védtek meg diplomadolgozatukat. Sikeres védésüket követően másodéves hallgatóársaik búcsúztak tőlük másokkal a maguk által készített és összeállított svédasztallal.

1993-ban jelent meg a szociális munkás szak hallgatójának Gráf Leórádi Baláznak "A JÁTÉKOS KÉPZELET KALODÁJA" című szövegkötetmánya-kötete, mely kapható a szombathelyi tagozat portáján, a Tanárképző Főiskola jegyzetboltjában és a Batthyány Könyvesboltban, valamint országosra a BAHIA üzletekben.

A CSALÁDEV jegyében tervezett kutatás a másodéves hallgatók és a szak oktatói közreműködésével folyamatban van. A feldolgozás, az eredmények kiértékelése az elkövetkezendő tanév feladata lesz.

Április 5. és 14. között a másodéves hallgatók közül 37 fő a Nagyatádi és Bicskei Munkaközpont Befogadó Állomáson töltötte gyakorlatát.

Április 29. és május 1. között Szekszárdon rendezett SZOCIÁLIS MUNKÁS NAPOK programján főiskolánk hallgatói is részt vettek.

Április 29-30-án a Szociális Munkás Szakról 2 fő oktató vett részt Budapesten "A gyermekek jogaiért" címmel megrendezett Gyermekek- és Ifjúságvédelmi Konferencián.

Május 6-án a Bárczy Gusztáv Gyógynevelési Főiskola Szociális Munkák Tanszékén rendezett megbeszélésen 2 fő szociális munka elméletét tanító oktatónk vett részt. A megbeszélés témája a szociális munka elmélete tantárgy oktatásához tantárgyi program (tánkönyv, szöveggyűjtemény, munkafüzet, esetgyűjtemény, oktatófilmek, segédlet, stb.) létrehozása.

Május 27-re tervezik másod és negyedéves hallgatóink, akik a Vépi Családsegítő Szolgálat "CSIPET-CSAPA" gyermekklubját vezetik, a klub tagjainak évszázó kirándulását Septon és környékére.

Tagozatunk életében az első általános szociális munkás végzettséget adó záróvizsgára készülnek a Szociális Munkás Szak negyedéves hallgatói.

Az ÁNTSZ Fővárosi Intézete 1994. január 7-9. között Budapesten szervezte meg "Az iskolások egészségéért" - Az iskolaegészségügy helyzete, a fejlesztés lehetőségei című konferenciát. A konferencián részt vett Dr. Giczy Sarolta szakvezető helyettes, a Fodor József Iskolaegészségügyi Társaság vezetője tagja.

A Bécsi Egyetem Katolikus Teológiai Fakultásának Értikai és Társadalomtudományi Intézete, az Osztrák Egyházi Sportakadémia és az Osztrák Lelkeszi Hivatások Munkaközössége 1994. március 7-9. között nemzetközi szimpóziumot szervezett Bécsben. "Az egyház és a sport" és "Az egyház szabadsága és felelőssége a közösségekben" című tudományos ülésen a Szombathelyi Tagozatról Dr. Giczy Sarolta szakvezető helyettes vett részt.

Március 22-én és 23-án a Magyar Ápolási Egyesület vendégeként Magyarországon tartózkodott Dr. Taka Oquissó asszony. A nemzetközi Nővértanács (ICN) igazgatóhelyettese által vezetett "workshop"-on Somogyi Józsefné a Magyar Ápolási Egyesület Vas megyei szervezetének elnöke vett részt. A kurzus témája volt: "Hogyan szolgálhatják hatékonyabban az ápolók a magyar emberek egészségét".

A Családok Nemzetközi Éve program keretében 1994. május 11-12-én Németh Gyuláné a POTE Egészségügyi Főiskola Szombathelyi Tagozat Diplomás Ápoló Szakjának adjunktusa a gazdaságszponz és háziasszony képzés témáinak országos versenyén az egészségügyi ismeretek kategóriában vezető pontozó bíró volt.

A Népjóléti Minisztérium Ápolási Főosztály vezetője, Sövényi Ferencné országos főnövér felkérte Somogyi Józsefnét, a POTE Egészségügyi Főiskola Szombathelyi Tagozata Diplomás Ápoló Szakjának adjunktusát az érettségire épülő hároméves középszintű ápolóképzés curriculum tervezetének lektorálására.

A Tempus program keretében Mrs. C.T. Wilson (anglia) és Prof. Joyce Colling (USA) Szombathelyen május 5-6-án Workshop-ot tartott az ápolás elméletéről és ezek gyakorlati alkalmazásáról, valamint a szociális munka tartalmi és jogi vonatkozásairól az egészségügyi főiskolák oktatói és a Szombathelyi Tagozat hallgatói számára.

A Népjóléti Minisztérium illetékes főosztálya Prof. Dr. Illei György szakvezetőt bízta meg az érettségire alapozott hároméves szülésznőképzés tantervének végleges összeállításával.

A Főiskola Szombathelyi Tagozatán működő Máltai Ifjúsági Csoport 7 tagja kéthetes gyakorlatot töltött Aachenban. A hallgatók többsége egészségügyi és regionális intézmény, valamint karitatív szervezet működésével ismerkedett meg.

A Főiskola Szombathelyi Tagozata Diplomás Ápoló Szakjának hallgatói Dr. Giczy Sarolta szakvezető helyettes irányítása alatt 1994. április 6-án az Egészségügyi Világnap alkalmából ünnepséget szerveztek. Az ünnepségen - melyen jelen volt Dr. Buda József főigazgató úr - a szak hallgatói egészségnevelési tudományukkal mutatkoztak be, a ennek keretében étel- és italbemutatót is tartottak.

1994. május 11-én a Szombathelyi Diplomás Ápoló Szak hallgatói az ápolás egyéb területeiről meghívottak részvételével ünnepi ülésen emlékeztek meg az Ápolók Világnapjáról. Ezen előadást tartott Németh Gyuláné adjunktus, Dr. Giczy Sarolta szakvezető helyettes, Prof. Dr. Illei György szakvezető.

Megkezdődött Szombathelyen a tornaterem építése. Jelenleg a tetőszerkezet összeállításánál tartanak a munkálatok.

A Pécsi Orvostudományi Egyetem Testnevelési Csoportja 1994. április 27-én Pécsen megrendezte a POTE Egészségügyi Főiskolai Képzés női csapatainak kosárlabda tornáját. A színvonalas, sportszerű villámtornát a Szombathelyi Tagozat csapata nyerte meg, elhozva az I. díjat. A sikereken felbuzdulva a szervezők szorgalmazzák a rendezvény rendszeressé tételét, bővítését.

HÍREK HÍREK HÍREK HÍREK HÍREK HÍREK HÍREK

1994. március 22.

Mayer Mihály pécsi megyéspüspök előadást tartott "Meglármérés, döntés, szabadság" címmel a Balassa Kollégiumban a Pécsi Tagozat meghívására.

1994. április 2-9.

Szombathelyen tartották a Magyar Mentésügyi Társaság VII. Vándorgyűlését, melyen a főiskola Főigazgatója Dr. Buda József az Oktatási szekció elnöki tisztét töltötte be; valamint előadást tartott a plenáris ülésen "Oriológia oktatása a POTE Egészségügyi főiskolán" címmel.

A Szombathelyi Tagozat Igazgatója, több tanára és oktatója szerepelt előadással; nevezetesen:

Dr. Lakur László - dr. Lendvai Rezső - Dr. Giczay Sarolta: "Egészségügyi főiskolai hallgatók elsősegélynyújtói mentalitása"; Dr. Szél Kálmán: "A segítség - erkölcsi parancs"; Dr. Chófnoky Péter: "A sérült - ha gyerekek"; Dr. Giczay Sarolta, - Dr. Lendvai Rezső, - Dr. Lakur László: "Az elmélet, a gyakorlat és a valóság megközelítése az egészségügyi főiskolások elsősegélynyújtó szemléletében." Vass Péter: "Újraélesztés - oktatás értékelése után követéses vizsgálat." Pék Mónika - Tóth Gabriella - Gergács Nóra (hallgatók): "Az elsősegélynyújtói mortalitás elemzése a közterületi egészségkárosodásoknál" címmel.

1994. április 19.

Dr. Bán Endre a Hitudományi Főiskola rektora előadást tartott a Pécsi Tagozat meghívása alapján a Balassa Kollégiumban "Lelki kapcsolat a súlyos beteggel" címmel.

1994. április 25-29

A felsőfokú ápoló képzés Frankofón Európai Bizottsága magyarországi napok programját a Kaposvári Tagozaton szervezték meg, ahol "A diplomás ápolók képzése a magyar egyetemi rendszerben" című előadással szerepelt Dr. Buda József főigazgató. Több külföldi előadó tartott előadást, mint például Marie Odile Galant (nemesi Középfokú szakdolgozóképző igazgatója) J. Arpin (etnológus-pszichiáter), Teresa Piulacho (barcelonai DOMO igazgatója), Stachura Amos (Lengyelország), Texier (Jillo) Cazalets (Montpellier) valamennyien az ápoló képzés különböző aspektusával foglalkoztak.

1994. április 27.

Dr. Kiss Sándor POTE vezető testnevelési tanár szervezésében került megrendezésre az Egészségügyi Főiskolai Sportnap, ahol a kosárlabda csapatok mérték össze erejüket. A lelkes szurkoló tábor izgalmas játéknak lehetett tanúja. A helyezési sorrend alakulása:

- 1) a Szombathelyi Tagozat csapata
- 2) a Zalaegerszegi Tagozat csapata
- 3) a Pécsi Tagozat csapata (orvostanhallgatók)
- 4) a Kaposvári Tagozat csapata

1994. május 5.

Az Ápolók Nemzetközi Napját a következő ünnepi ülésprogrammal tették emlékeztetővé:

- 1) Vers: Szabó Lőrinc: Betegágyon
- 2) Köszöntő: Dr. Ujsághy Erzsébet tagozatiigazgató
- 3) Gelencsér Andrea (I. évf. dipl. ápoló szak hallgatója):

Fejezetek az ápolás történetéből.

4) Dr. Rumi György (Diplomás ápoló szak vezetője): A felsőfokú végzettségű ápolói munka szerepe, feladatai a jövő egészségügyében.

5) Simoncsics Dezsőné (kórház-ápolásiigazgató): A minőség biztosítása az ápolói munkában.

6) Szőke Valéria (szakoktató): Az ápolás-kutatás.

7) Balogh Szabolcs (Magyar Vöröskereszt megyei munkatársa): A vöröskereszt története, munkája, feladatai.

8) Varga Magdolna (körzeti ápoló, Somogy megye alpellátási szekciójának vezetője): A Magyar Ápolási Egyesület bemutatása.

9) A Sancellia és a Herbalife cég bemutatkozása.

1994. május 5-6.

Mrs. C. T. Wilson (Anglia) és Prof. Joyce Colling (USA) a Szombathelyi Tagozaton tanárfelkészítő Workshopot tartottak az ápolás elméletnek gyakorlatban való alkalmazásáról és a szociális munka tartalmi jogi kérdéseiről.

1994. május 13.

Az Ápolók Nemzetközi Napja alkalmával a POTE Egészségügyi Főiskolai Központ ünnepi ülést tartott az Egyetem Elméleti Tömb IV. tantermben, melyen résztvett a Művelődési és Közoktatási Minisztérium Általános Oktatási Főosztály vezetőhelyettese Dr. Csontos András, valamint a Népjóléti Minisztérium országos főápolójának helyettese Dr. Kovács Istvánné.

Az ünnepi ülést Dr. Komoróczy László főiskolai tanár a POTE Egészségügyi Főiskola Pécsi Tagozat igazgatója nyitotta meg.

Ünnepi beszédet mondott Dr. Kelényi Gábor egyetemi tanár, a POTE rektora "Florence Nightingale mai üzenete" címmel.

Kovácsné Kelemen Judit a POTE mb. vezető főnövére tartott előadást "Felnőtt beteg a családban" címmel.

Ezt követte Bethlehemné Tóth Éva (Dr. Kerpel - Prónius Ödön Gyermekkorház-ápolási igazgató) "Beteg gyermek a családban" című előadása.

A zárszót Dr. Buda József főiskolai tanár, a POTE Egészségügyi Főiskola mb. igazgatója mondta.

1994. május 16-19.

A Kaposvári Tagozat szervezte meg azt a négy napos programot, melyet az Egyesült Királyság Ápoló regisztrációs bizottsága képviselői (Mr. Reg Pyne és Ms. Picpa Gouh) vendégtanárok tartottak a diplomás ápoló szak kaposvári, pécsi, zalaegerszegi és szombathelyi oktatói részére.

Egy kis színesítés

1994. május 10-én 17 órákor nagy zivaj-lárma jelezte, valami történik a POTE Egészségügyi Főiskola tagozati aulájában. 19 fő lelkes Diplomás Ápoló és Gyógytornász hallgató merész vállalkozásba kezdett. Új szerepkörben mutatkoztak be, az összegyűlt közönség nagy örömeire. A DIVAT-BOX SHOPPING CENTER ruháit mutatták be, egyéni koreográfiát alkalmazva.

Igaz, egyikük sem szillett manóknak, de nagyszerűen vizsgáltak. A bemutatott ruhák és hallgatóink nagy tetszést arattak, amelyet a közönség tapssal jutalmazott.

Müllerné Szegedi Iláiko
tanárné

HÍREK HÍREK HÍREK HÍREK HÍREK HÍREK HÍREK

TDK

A Pécsi Orvostudományi Egyetem a Tudományok Díjekért Ház Konferenciát 1994. március 3-5 között rendezte meg. Az Egészségügyi Főiskola hallgatóinak többsége az Egészség-tudományi Szekcióban vett részt.

Díjazottak

Szentkirályi Péter Szombathelyi Szoc. munk. Szak I. helyezett
Komáromy Szilvia Szombathelyi Védőnő Szak I. helyezett
Tóth Anikó Pécs Dietetika Szak II. helyezett
Fegyő Szilvia Pécs Dietetika Szak II. helyezett
Tóth Tímea Szombathelyi Szoc. munk. szak II. helyezett
Schuk Péter Pécs Dietetika Szak III. helyezett
Pécsi Diana Kaposvár Védőnő Szak III. helyezett
Molnár Erika Szombathelyi Védőnő Szak III. helyezett
Farkas Tímea Szombathelyi Védőnő Szak III. helyezett
Góbercz Mária Szombathelyi Védőnő szak III. helyezett

Ebbszerő oklevelet szereztek:

Bodis Mária Kaposvár Védőnő szak
Bujtor Csilla Kaposvár Védőnő Szak
Császár Illdikó Szombathelyi Szoc. munkás Szak
Mész Edina Szombathelyi Szoc. munkás Szak
Vargu Tamásné Szombathelyi Szoc. munkás Szak
Czotter Mariann Pécs Dietetika Szak
Csütösi Tünde Pécs Dietetika Szak
Falder Katalin Pécs Dietetika Szak
Kovács Judit Pécs Dietetika Szak
Vegvári Viktória Pécs Dietetika Szak

Orvostudományi Szekcióban szereztek oklevelet:

Balutócz Judit Pécs Dietetika Szak
Bokor Illdikó Pécs Dietetika Szak

Összesen 22 főiskolai hallgató szerepelt a TDK-n sikeresen. Megbetegedés miatt sajnos Landauer Bernadett és Réthy Anna szombathelyi szociális munkás hallgatóknak az Egészségtudományi Szekcióba bejelentett előadás elmaradt.

TDK témák és témavezetők

Bodis Mária: Védőnő az AIDS prevencióban
 Témavezető: Dr. Hird Horváth
Bujtor Csilla: Szülők fogamzásgátlása Védőnő feladatai
 Témavezető: Harjandi Brantmüller Éva
Pécsi Diana: A drogfüggőség magatartás-ki alakulásának vizsgálata középiskolás fiatalok körében
 Témavezető: Kórházi Ferenc
Balutócz Judit, *Bokor Illdikó*: Differential effects of maternal eat excess on milk production and on suckling behaviour of the developing rat
 Témavezető: Dr. Tamásy Vera

Bodis Ágnes: A szőjtőrő gyártási technológiája
 Témavezető: Gáldné Póda Bernadett
Czotter Mariann: Korszerű élelmiszeripari színhelyettesítő készítmények vizsgálata
 Témavezető: Dr. Kovács Árpád
Csütösi Tünde: Összehasonlító vizsgálatok a terítkező és a konzervatív testőlyesbőrkentő étrendek közötti
 Témavezető: Gáldné Póda Bernadett
Fegyő Mária: Kísérletek alacsony sótartalmú vajfeleségek előállítására
 Témavezető: Dr. Kovács Árpád
Falder Katalin: Kísérletek teljes értékű kórházi gyógytápszer előállítására
 Témavezető: Dr. Kovács Árpád
Kovács Judit: Funkcionális élelmiszeripari fehérje-készítmények összehasonlító vizsgálata
 Témavezető: Dr. Kovács Árpád
Schuk Péter: Fehérjementes sültipari termékek előállításának feltételei
 Témavezető: Dr. Kovács Árpád
Tóth Anikó: Fagyaszta hahozott élelmiszerek reológiai törvényszerűségeinek vizsgálata
 Témavezető: Dr. Kovács Árpád
Vegvári Viktória: Zsíralapú "spread" készítmények összehasonlító vizsgálata
 Témavezető: Dr. Kovács Árpád
Császár Illdikó: Statisztikai adatok elemzésének szerepe a szociális munkában
 Témavezető: Kiss Judit
Farkas Tímea: Recidiváló alvólegati betegségek csepező és kisedő kórház
 Témavezető: Dr. Major Miklós
Góbercz Mária: A késői magzati halálozás
 Témavezető: Dr. Turcsy András
Komáromy Szilvia: A terheségi anaemia és urogenitális infekciók összefüggése a szülőkimenetel
 Témavezető: Dr. Horváth Boldizsár
Mész Edina: Az interperszonális kapcsolatrögzítések jelentősége az iskolai szociális munkában az önismereti csoport tükrében
 Témavezető: Reisz Mária
Molnár Erika: Védőnők és pedagógusok együttműködése az iskoláskorú gyermekek egészségnevelésében
 Témavezető: Dr. Giczey Surolda
Szentkirályi Péter: Szociális munkás a szociális ellátásban
 Témavezető: Horváth Izaborné
Tóth Tímea: Iskolai előmenetel és a tanulók társadalmi helyzete
 Témavezető: Koltayné Élis Zsuzsanna
Vargu Tamásné: Fiatalkorú bűnözés és a szociális helyzet összefüggése
 Témavezető: Dr. Takács Magdolna

Összekötő

A POTE Egészségügyi Főiskola
 információs lapja
 Szerkesztő bizottság:

Guáldné Póda Bernadette, Horváth Pálné, Dr. Barton József, Dr. Lakner László

Felelős szerkesztő: *Dr. Császár Pirozka*

Kiadja: *Dr. Buda József* A POTE Egészségügyi Főiskola m. b. főigazgatója

Layout: *Kes Bt. Pécs*